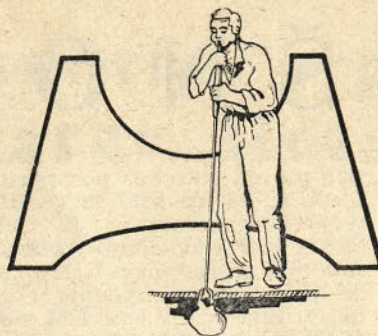

Urejuje uredniški odbor: Kozole Drago, Vračun Viljem, Racki Viktor, ing. Tramte Franc, Strgaršek Janko, Janežič Alojz, Gerhard Jože. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. - Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasilo kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. Tisk in klišej GP »Celjski tisk« Celje

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto V.

HRASTNIK, 8. 3. 1969

ŠT. 2

USPEŠNO LETO 1968

Kljub temu, da je 1968. leto že daleč za nami in da se ukvarjamo s tekočimi problemi in planskimi nalogami za 1969. leto, je potrebno, da se seznanimo z rezultati, ki smo jih dosegli v preteklem letu, in sicer na osnovi zaključnega računa, ki je bil izdelan pred nedavnim. Poročilo podajamo v zelo skrajšani obliki, toda s podatki, ki najboljše ilustrirajo uspešnost poslovanja.

DELOVNA SILA

V zadnjih dveh letih število zaposlenih počasi, vendar nenehno raste. Delno zaradi povečanih ka-

pacitet, delno pa tudi zaradi tega, ker nimamo osnov (meril) niti izdelane analize, na osnovi katere bi lahko določili najbolj optimalno potrebno število zaposlenih. V letu 1968 je bilo povprečno zaposlenih 1878, kar je za 1,77 % več kot v letu 1967. Dejansko število zaposlenih na dan 31. 12. 1968 pa je bilo 1818. To je 15 oseb več kot je predvideval plan. Pri podjetju je zaposlenih nekaj več moških kot žensk. Fluktuacija ni bila visoka, celo nižja za 6 % kot v letu 1967 in to pri nekvalificirani delovni sili, dočim je število oseb na odgovornih ali kvalificiranih delov-

nih mestih precej ustaljeno. Vsekakor nam rezultati kažejo na to, da bo potrebno v prihodnje posvetiti več pozornosti ne samo planiranju števila zaposlenih, temveč tudi celotni problematiki, kot je dopolnilno izobraževanje, prekvalifikacija, socialna skrb itd. Seveda, vsa ta dela naj bi bila sistemska in študijska.

PROIZVODNJA

Glede na nove kapacitete je bila predvidena večja proizvodnja za preko 3.000 ton v odnosu na leto 1967. Znano nam je, da smo že v polovici decembra plan

izpolnili in dosegli 18.636 ton vskladiščene proizvodnje, kar je za 29 % več kot v letu 1967 in 6,3 % več kot je bilo planirano. V notranjem obratu oziroma pri ročni in polavtomatski proizvodnji ta dvig seveda ni tako visok, ker so bile kapacitete tam že prej izkoriščene, vendar so vseeno plan presegli za 2,01 % in vskladiščili 9.199 ton. Največji oziroma najvišji porast je na IS avtomatih, H-28 avtomatu (kozarci), ker je leto 1967 še vedno bilo zanje poskusno obdobje in smo šele v letu 1968 dosegli predvideno stopnjo izkoriščenosti. Edina skupina artiklov, kjer ni bil izpolnjen plan in smo dosegli celo manj kot leta 1967, so stiskani artikli (MP) in proizvodnja na avtomatu KS-6, kjer je bil izredno visok odpadek.

Na ekonomičnost proizvodnje je imel velik vpliv tudi lom, ki smo ga v pogledu na plan ustvarili 5,2 % manj. Vendar analizirajoč lom po asortimanu in po mestu nastajanja lahko trdimo, da ne moremo biti zadovoljni s tako visokim odstotkom loma. Pri polavtomatski in ročni proizvodnji smo presegli lom za 4,55 %, pri avtomatski pa ustvarili manj za 6,2 %. Vendar je tu potrebno pripomniti, da pri avto-

(Dalje na 2. strani)

NAŠ PRAZNIK 8. MAREC

Vsako leto ga praznujemo s posebnim poudarkom.

V naši tovarni ga ne moremo praznovati na poseben način, toda vse ga počastimo z doslednostjo na zaupnem delovnem mestu, ker se zavedamo, da je uspeh podjetja odvisen tudi od dela naših rok.

Praznovanje tega dne sega v leto 1910, ko so se delovne žene brez strahu pred žrtvami odločile za pot bojev na strani revolucionarnih delavskih strank.

Ker zapostavljenost in izkoriščanje žensk v svetu še ni odpravljeno, predstavlja 8. marec borbena mobilizacijo žensk za odstranitev vseh oblik zatiranja in neenakopravnosti, predstavlja borbo za nacionalne, kulturne in ekonomske pravice, pa tudi borbo za utrjevanje miru.

Prav posebno moramo dati poudarek temu našemu prazniku v letošnjem letu, ko praznujemo 50-letnico ZKJ in 24-letnico, ko žene Jugoslavije svobodno praznujemo ta veliki dan. Saj vemo, da so se med NOV in takoj prva leta po njej pri nas ženske v veli-

kem številu vključile v politično in družbeno življenje. Iz leta v leto pa opazamo, da jih je v skupščinskih organih, v občinskih skupščinah, delavskih svetih in upravnih odborih podjetij sorazmerno manj kot takoj po osvoboditvi. Razvoj naše socialistične demokracije je tako nagel, da je od dne do dne bolj potreb-

no aktivno sodelovanje slehernega delovnega človeka, posebno tudi delovne ženske. Res so bile razmere med vojno in takoj po njej izredne, da je vojna in revolucija pritegnila ženske k tesnejšemu sodelovanju. Marsikaj se je obrnilo na bolje, toda to ne opravičuje naših žena, da se pasivizirajo.

*Vsem našim mamicam „naših“ otrok kolektiva
Steklarne Hrastnik čestitamo k njihovem prazniku
dnevu žena in jim
želimo mnogo uspeha
pri nadaljnjem delu!*

CICIBANI IN KOLEKTIV ODDELKA
VRTCA STEKLARNE HRASTNIK.

U S P E Š N O L E T O 1968

(Nadaljevanje s 1. str.)

matski proizvodnji niso bili postavljeni natančni normativi. Problemu loma posvečamo premalo pozornosti, z druge strani pa bi prihranki na tem področju občutno vplivali na uspešnost poslovanja. Tako npr.: pri ročni in polavtomatski proizvodnji smo planirali lom v višini 18,89 %, ustvarili pa 19,75 %. To ni velik presežek, vendar pomeni, da je bilo razbitih 300.000 komadov artiklov več kot je bilo planirano. Največje prekoračbe loma so bile v skupinah RDBO, MDK, MDBO in pri avtomatskih stiskalnih izdelkih.

REALIZACIJA

Po količini prodaja ni mnogo zaostajala za proizvodnjo, saj se proizvodni plani delajo na osnovi potreb tržišča. Prodanih artiklov po težini je 17.805 ton, torej je plan presežen za 1,5 %, kar tudi pomeni, da so se zaloge zvišale za 830 ton. Predvsem zaradi zalog avtomatske proizvodnje (penicilin), ki jo je bilo potrebno ustvariti zaradi nemotene realizacije v poletnih mesecih leta 1969, ko bodo avtomati v remontu.

Poprečne neto prodajne cene niso dosežene (97,03 %) predvsem zaradi nižje dosežene cene pri razsvetljavi in drobnih embalah avtomatske proizvodnje. Glede na to, da je prodana večja količina kot v letu 1967, in sicer za 28,8 %, je dosežen celotni dohodek, ki smo ga predvideli s planom za 1968. leto. Celotna neto realizacija stekla je predvidena za 7,80 milijard S-din, ustvarjena pa za 7,87 milijard S-din ali 1 % več. Glede na leto 1967 je to povečanje za 1,6 milijarde S-din. Od skupne prodaje je izvoz ustvarjen v višini 2.053.288 dolarjev, kar je izreden uspeh. Realizacija je bila v večjem delu usmerjena na področje s konvertibilno valuto, kjer najpomembnejše mesto zavzemata Zahodna Nemčija in Združene države Amerike.

POSLOVNI STROŠKI

Kljub temu, da na področju poslovnih stroškov ni potrebne kontrole in skrbi, ugotavljamo, da nam je ekonomičnost večja kot leto dni prej, vendar so stroški v odnosu na plan v strukturi celotnega dohodka večji za 1,09 odstotka. Pričakovali smo, da bodo stroški še nekoliko nižji glede na vpliv tako imenovanih fiksnih stroškov (amortizacija, obresti, investicijsko vzdrževanje, zavarovanje itd.), ki ne menjajo svojega obsega s povečanjem obsega proizvodnje, vendar premajhna skrb in spremljanje porabe sredstev posebej pri materialnih stroških je dovedla do tega, da smo sicer ekonomično poslovali, vendar še zdaleč od naših možnosti. Za porast stroškov obstajajo ponekod tudi opravičila, kot je npr. dvig cene mazut ali pa nekaterim drugim materialom, pri največjem številu postavk pa sploh ne vemo, zakaj je prišlo do povečanja. Pri obravnavi zaključnega računa so bile dane posebne naloge, da se spremljanju

analize in odgovornosti pri stroških posveti potrebna pozornost. Glede na to, da smo proizvedli večjo količino kot v letu 1967 ali kot je bilo določeno v planu, smo tudi dosegli nižjo lastno ceno na enoto proizvodnje (kg, tona). Tako nas v letu 1968 stane kilogram proizvedenega stekla 395 S-din, v letu 1967 pa 437 S-din.

CELOTNI DOHODEK IN DELITEV

Celotni fakturirani dohodek, ki je sestavljen iz realizacije stekla, investicij in velikih popravil v lastni režiji, uslug, prodaje materiala in izrednih dohodkov, je ostvarjen v višini 8,27 milijarde S-din, oziroma za 1,8 milijarde več kot leta 1967. Glede na to, da so se nam terjatve zvišale v teku leta za 1,07 na 1,43 milijarde S-din ter da se celotni dohodek obračunava zaenkrat še vedno po plačani realizaciji, se nam prizna celotni dohodek samo v višini 7,91 milijarde S-din in v tem pogledu nismo dosegli plana za 1 %. Po kritju stroškov, in sicer tistih, ki se nahajajo v fakturirani oziroma plačani realizaciji in po kritju izplačanih osebnih dohodkov, nam ostane za bruto sklade 675,3 milijona S-din po fakturirani realizaciji ali 622,5 milijona S-din po plačani realizaciji. V vsakem primeru: ustvarili smo takšno višino skladov, kot smo jo predvideli.

Za osebne dohodke smo izplačali 3,3 milijarde S-din, kar je za 28,35 % več kot leta 1967 in 3,52 % več kot je planirano.

Poprečni neto izplačani osebni dohodek je znašal 91.936 S-din, kar predstavlja povečanje plač za 30,77 % v teku enega leta. Tudi skupno število vloženih ur (efektivnih in neefektivnih) je poraslo in je potrebno posebno poudariti, da je število ur v nadurah padlo za ca. 22 %, na drugi strani pa je število ur za izredni dopust naraslo za 41,45 % ter bolezn do 3 dni za 10,3 % in do 30 dni za 15,63 %.

Pregled obratnih sredstev in njihovih virov nam kaže primanjkljaj okrog 860 milijonov S-din, kar pomeni, da bo treba za normalno poslovanje in potrebno stopnjo likvidnosti hitreje obratovati sredstva in najemati kratkoročne kredite za obratna sredstva.

Pregled nad stanjem tehnične opremljenosti nam kaže, da je vrednost osnovnih sredstev po nabavni vrednosti sicer za 2,01 odstotka narasla, vendar je odstotek izrabljenosti tudi narasel, in to za 5,01 %.

POSLOVANJE V DECEMBRU 1968

Glede na izdelavo zaključnega računa niso posebej izdelani pregledi o poslovanju za december 1968 kot je to običaj za ostale mesece. Masa osebnih dohodkov za mesec december je izračunana na osnovi predvidene višine realizacije v drugi polovici decembra 1968 v trenutku, ko

smo vedeli, da je še na razpolago nerazporejenih sredstev za osebne dohodke v višini 30,5 milijonov S-din. Na osnovi teh podatkov smo določili nekoliko večjo točko kot bi jo sicer lahko na osnovi takšne napovedi, vendar smo predvidevali, da so lahko mogoča odstopanja v plus ali minus, odvisno od višine stroškov, s kakršnimi poslujemo v decembru. Po navadi so stroški vsako leto v decembru nekoliko višji, vendar so leta 1968 presigli vsako mejo in znašali za okrog 100 milijonov S-din več, kot je bil dotedanji popreček. Iz tega vzroka ne samo da nismo pokrili osebnih dohodkov meseca decembra, ampak smo porabili vso dotedanjo rezervo in še nekoliko zašli v sklade.

Iz tega je razvidno, kako je potrebno, da ne samo odgovorni ljudje, ampak mi vsi skrbno spremljamo gibanje stroškov in stremimo za čim večjimi prihranki in ekonomičnostjo poslovanja. Boris, Kralj ecc.

RAČUNANJE DOPUSTA V LETU 1969

V zvezi z uvedbo 42-urnega delovnega tedna smo delno že objavili v »Steklarju«, kako se bo postopalo pri uveljavljanju posameznih pravic, ki izhajajo iz dela. Navedli smo tudi, da bomo objavili tudi vsako spremembo. V tem pogledu želimo člane seznaniti z načinom računanja dopustov v letu 1969.

V letu 1969 se bo višina letnega dopusta določala po enakih merilih in pogojih, ki so veljali tudi v preteklem letu. Tako določena višina letnega dopusta se bo delila s številom 7. Rezultat delitve pa predstavlja osnovo za odštete števila dni od osnove. To pomeni, da bo osnovni temeljni letni dopust zmanjšan za toliko dni, za kolikor se bo izračunalo na podlagi delitvenega razmerja. Poudariti pa je treba, da

se proste sobote ne bodo vštevale v letni dopust, ker se praktično že vštene v zvezi z odštevanjem določenih dni od celotne višine letnega dopusta. Vodje enot bodo tudi na dnevnem stanju zabeležili toliko dni letnega dopusta, kolikor ga bo delavec dejansko koristil in mu bo ta višina letnega dopusta tudi obračunana, s tem da se pri trajanju letnega dopusta ne bodo vštene proste sobote. Če pa bi delavec moral delati prosto soboto, se mu šteje pri vračunanju letnega dopusta in se mu tudi ta dan obračuna.

Primer: Po merilih in pogojih ima delavec skupno 25 dni letnega dopusta. Če število 25 delimo s 7 dobimo faktor 3, ki pomeni odštevek in se mora zato odšteti od temeljnega dopusta 25 dni, tako da dobimo novo višino letnega dopusta, in sicer 22 dni. Teh 22 dni pa lahko delavec koristi v vseh delovnih dnevih, vendar se mu pri štetju letnega dopusta proste sobote ne bodo štele, čeprav bo tudi v soboto prost. V primeru, da delavec vzame 6 dni letnega dopusta in ima v tekočem tednu prosto soboto, se letni dopust šteje od ponedeljka do vključno drugega ponedeljka. Če pa bi moral v soboto delati, mu pripada letni dopust od ponedeljka do vključno sobote, pri tem pa ima soboto obračunano kot je to določeno za letni dopust.

PREKLIC

Podpisana Bukovšek Veronika, zaposlana v notranjem obratu, preključujem vse govorice o Zibret Francu, ker so neresnične ter se mu tovariško zahvaljujem, da je odstopil od zasebne tožbe zaradi žalitve in obrekovanja.

Bukovšek Vera

Naš praznik 8. marec

(Nadaljevanje s 1. str.)

In še nekaj ne bomo pozabili ob letošnjem 8. marcu: svet je razdeljen na dva oborožena bloka, kar bi utegnili pahniti človeštvo v novo vojno katastrofo. Naša država s predsednikom Titom na čelu opozarja ves miroljubni svet na potrebo, da se ustvarijo pogoji mirnega sožitja med državami z različnimi družbenimi sistemi. Kdo je bolj kakor me ženske, ki nam je pri srcu prihodnost naših otrok, zainteresiran na tem boju za mir, ki ga podpirajo vse napredne

sile sveta in zaradi katerega tudi uživa naša država vedno večji ugled med narodi. Dovolj je padlo žrtev za našo svobodo. Nešteto je bilo med njimi velikih, znanih in neznanih junakinj, koliko zavestnih bojovnic za novo življenje in za novega duha. Me pa danes zagotavljamo, da ne bomo zaostajale za njimi. Zato pa praznujmo 8. marec v znamenju njihovega boja, praznujmo ga zato, da bo čimprej resnično skupen praznik vseh žensk sveta, skupen praznik resnično napredno čutečih in mislečih ljudi. B. J.

Letna konferenca osnovne organizacije sindikata Steklarne Hrastnik

Letna konferenca je poslušala poročilo predsednika, blagajnika, nadzornega odbora, sprejela osnutek pravil osnovne organizacije sindikata in potrdila predlagani akcijski program o nadaljnjem delu.

Poročilo o delu tovarniškega odbora sindikata je dal predsednik tovariš Mile Počuč. Med ostalim je bilo rečeno, da je organizacija tovarniškega odbora sindikata bila predvidena kakor tudi realizirana s tem, da v okviru tako množične delovne organizacije kot je Steklarna Hrastnik skrbi za enotno delo-

katera sestavljajo člani Steklarne Hrastnik, niso bila zadovoljna zaradi prepičlo odmerjenih sredstev glede skupne nabrane kvote za kulturo in šport.

TOS je imel v sestavu 15 članov in 3 člane nadzornega odbora. V pretekli mandatni dobi je imel TOS 28 sej s povprečno udeležbo 75 %.

Med ostalo problematiko je TOS na mnogih svojih zasedanjih obravnaval tudi vprašanje zdravstvene zaštite in preventive naših delavcev. Delovna organizacija je skupno s sindikatom namenila in dala znatna

vanju odbora za rekreacijo. V finančnem poročilu odbora za rekreacijo je bilo ugotovljeno, da je bilo skupno dohodkov 39.200,65 din v letu 1967, izdatkov pa 39.128,74 din. Največje postavke so stroški tekmovanj (obratna srečanja 13.206,48 din, športne igre v Paračinu 10.625,60 din, oprema 2.717,00 din). V letu 1968 dohodkov 35.094,26 din, izdatkov 33.767,35 din.

Nadzorni odbor je ugotovil, da je bilo finančno poslovanje sindikalne blagajne v redu in zelo vzorno vodeno. Ker je pa imel nalogo, da pregleda tudi blagajno odbora za rekreacijo, je pregledal tudi to finančno poslovanje. Bilo je ugotovljeno, da je poslovanje v redu, razen z manjšimi prepusti zaradi nepravilnega knjiženja. Sporno je bilo vprašanje vrnitve dolga, katerega je napravil roketni klub »Hrastnik« v znesku 1.364,00 din. Neporavnana razlika je še 864,00 din, dočim je bilo v roku vrnjenih 500,00 din. Razprava je ugotovila, da si je RK »Hrastnik« sposodil denar za kritje stroškov tekmovanj (predvsem roketne ekipe), ker ni imel dovolj dotacij iz sklada za šport. Predlagana je bila razrešnica odboru, razen predsedniku in sekretarju rekreacijskega odbora, dokler se ne poravnata dolg RK »Hrastnik«, ker sta imenovana podpisala pogodbo.

V razpravi okrog dela rekreacijskega odbora so sodelovali tovariši: Hinko Zupancič, Franc Leskovšek, Viktor Sušin, Karli Grčar.

Predvsem se je rešilo vprašanje, zakaj se dosedanjemu predsedniku in sekretarju ne da razrešnica. Ugotovljeno je bilo, da pri tem ni bilo osebnih koristi. Predvsem je nastal spor okrog posojila denarja RK »Hrastnik«. Denar se je porabil za tekmovanja, klub je bil pa primoran, da si sposodi denar, ker je dobil prepičlo dotacijo iz sklada za šport in rekreacijo.

Največ je bilo razprav okrog plačevanja 0,03 % v sklad za kulturo in šport. V razpravi so sodelovali tovariši direktor Klanšek, Janez Strgaršek, Franjo Krsnik, Vili Zaletel, Martin Mlinar, Franc Leskovšek, Miha Javoršek, Momir Savič in Viktor Sušin.

Glavne značilnosti polemike in stališč v pogledu delitve nabranih sredstev so v tem: nekateri diskutanti so se zavzemali, da je predvsem delitev nepravilna; smatra se, da bi moralo priti nazaj od pobranih sredstev vsaj 50 % denarja. Ugotavlja se na eni strani aktivnost gotovih društev, dotacij pa dobe zelo malo (strelci 750,00 din, od skupno namenjenih sredstev za strelske družine 15.000,00 din). Isti problem je bil tudi pri kegljačih. Večina diskutantov je menila, da ne bi bilo pravilno, da se odstopi od plačevanja. Zahteva se pa naj, da enakopravno sodelujemo pri delitvi. Ugotavlja se, da so 4 člani našega kolektiva premalo v občinskem odboru, kjer se odloča o delitvi sredstev. Isti problem izbija na dan tudi pri delitvi sredstev za kulturno dejavnost, kljub temu, da so diskutanti poudarili, da je pravilno, da se nudi vsa pomoč tudi vaškim društvom. Sporna vprašanja nastajajo predvsem zaradi tega, ker niso določeni kriteriji za način delitve. Sedaj dobijo tisti več, ki so bolj vsiljivi, kar pa ni pravilno. Sredstva so pa namenjena predvsem za množično športno in kulturno udejstvovanje. Način financiranja tekmovnega športa ni rešen.

Ob zaključku se predlaga, da se uredi pravilna razdelitev sredstev, v nasprotnem primeru se odstopi od plačevanja v skupni sklad.

Tovariš direktor Jože Klanšek je v nadaljevanju razprave še poudaril važno vlogo sindikata pri realiziranju plana za leto 1969, ki je zelo visok, vendar po prvih rezultatih ga je možno izvršiti. V našem kolektivu moramo predvsem doseči večje zaupanje v vodenje podjetja. Velikokrat so preuranjene reakcije na sprejete sklepe, saj smo vsi lahko prepričani, da se ne morejo vsiliti ne od zgoraj ne od spodaj škodljivi sklepi za kolektiv. Poudaril je, da je najbolj problematično, če se hočejo nekateri skrivati za organi upravljanja. Sindikalna naloga mora biti tudi v tem, da se bori za ugled podjetja navzven, ne samo v okviru občine, tudi republike in zveze.

(Dalje na 4. str.)

Predsednik tovariš Mile Počuč daje letno poročilo TOS-a

vanje sindikalne organizacije in koordinacije sindikalnih podružnic. Ob taki nalogi je tovarniški odbor sindikata moral v posameznih primerih konkretno obravnavati določene zahteve članov posameznih enot, sklicevati sestanke ter svoje zaključke in sklepe posredovati samoupravnim organom. Poleg te vloge je TOS moral poleg določenih sej zasedati tudi izredno, predvsem v primeru pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, prehoda na 42-urni delovni teden, rekreacije itd.

V svoj delokrog dela je TOS vključil tudi strokovnjake oz. vodje posameznih strokovnih služb v podjetju, ki so mnogokrat pozitivno prispevali k razrešitvi posameznega vprašanja. Žal pa se je ugotovilo, da posamezniki niso kazali volje za nudenje pomoči. Na drugi strani pa obstajajo pomanjkljivosti, katere je delno odgovoren TOS, zlasti na področju samouprave, morda preventive in drugih področij.

V nadaljevanju je poročilo obravnavalo odnose do drugih družbeno-političnih organizacij. Bilo je poudarjeno, da je imel TOS zelo tesne odnose, saj so bili praviloma predstavniki ZK, ZMS in drugih organizacij vedno vabljeni na seje odbora. Tu di sodelovanje z društvom in klubi kulturno-prosvetnega in telesno-vzgojnega značaja je bila tudi posebna značilnost delovanja TOS. Verjetno zaradi nepravilne politike razdeljevanja sredstev Občinske zveze za telesno kulturo ali drugih organov. Društva,

sredstva za izboljšanje zdravja. Tako je bilo korišćeno za preventivo 34.484,50 din in za zdravstveno pomoč 887,00 din. Nikakor pa ne gre članom TOS v račun, da smo bili komaj ob koncu leta seznanjeni, da v okviru komunalne skupnosti po predračunu še obstajajo neuporabljena sredstva za nadaljevalno bolniško zdravljenje (preventivno zdravljenje), ter da iz delovne organizacije Steklarne Hrastnik na račun sredstev zavoda ni bil poslan niti en član. Ob vsem tem lahko ugotavljamo, da je integracija zdravstvenih domov sprožila v Hrastniku, zlasti pa v Steklarni mnogo več negativnih posledic kot pozitivnih.

Finančno poročilo je podala tovarišica Jožefa Rizmal, iz katerega je razvidno, da je bilo dohodkov 98.498,21 din; v dohodkih so največje vsote članarina 8.973,76 din, dotacija podjetja 78.000,00 din, povrnjeni stroški od preventive 2.550,00 din in drugo.

Skupno je bilo izdatkov 95 tisoč 948,54 din, od tega so glavne postavke službena potovanja 6.676,52 din, dotacija društvom 13.752,96 din, stroški praznovanja (Gore — Dan steklarjev) 21 tisoč 092,69 din, preventiva 34 tisoč 484,50 din, nabava sindikalnega prapora 1.607,00 din, izleti in občni zbori 3.580,96 din.

Finančno poročilo odbora za športno rekreacijo je podal predsednik nadzornega odbora tovariš Janez Strgaršek. Imenovani je podal tudi poročilo nadzornega odbora in komentar k poslo-

Direktor Jože Klanšek med razpravo

LETNA KONFERENCA SINDIKATA

(Nadaljevanje s 3. str.)

Imamo letne obveze 700.000,00 din. To nas obvezuje, da tovarna ne more ostati na tem nivoju, potrebno se bo modernizirati, predvsem pa doseči ugled podjetja doma in v svetu. To bomo pa dosegli le s kvalitetno proizvodnjo in s pravočasnimi dobavami našim kupcem.

42-urni tednik smo pričeli izvajati; stari obrat se je zelo lepo vklopil v delo, proizvodnja ni padla. Urediti bo potrebno še proizvodnjo v brusilnici in stekloslikarnici, predvsem pa skladiščno službo. Na koncu je poudaril, da bi morali vlagati več sredstev za modernizacijo naših počitniških domov.

Tovariš Zupančič Hinko je v svoji razpravi predvsem poudaril, da so steklarji vložili vse svoje moči za večjo proizvodnjo, delovni čas je pravilno izkoriščen. Smatral je, da bi bilo sedaj nepravilno, da se norme ponovno korigirajo, ker bodo prekoračbe malo večje od dopustnih. Sedaj je zimski čas in so pogoji dela boljši. Pravilno pa je, da tisti, ki so boljši, tudi več zaslužijo. Tov. Savič Momir je nadaljeval, da je nepravilno, da se vedno dvigajo norme. Ne ve, kdaj bo prišel čas, da se enkrat ustavi to dviganje norm. Doseganje večjih prekorach ni odvisno le od norm, temveč predvsem od kvalitete sestavljene brigade.

Tovariš Mlinar Martin je smatral, da je decentralizacija samoupravljanja vplivala na kreiranje politike dela CDS. Razmisliti je potrebno, če je sedanji sistem EE še pravilen ali naj se organizacija EE postavi drugače. Naloga sindikata je, da se naj v letu 1969 odloči, kako naprej. Potrebno je ustvariti sistem zajemanja stroškov v posameznih proizvodnih enotah. Potrebno se je odločiti za takšno decentralizacijo upravljanja, ki bo dajala rezultate dela. Sindikat postavlja, da se s hitrim postopkom pristopi k pripravi srednjeročnega programa. Naš kolektiv se bo moral še bolj povezovati navzven. Nekaj začetkov je že. Imamo lepe poslovne zveze z italijansko tovarno in avstrijsko industrijo stekla.

Tovariš Viktor Sušin tolmači način organiziranja sindikatov. Pri tem ne gre samo za spremembo imena, temveč za bolj demokratično delovanje sindikalnega dela. Ponovno je poudaril, da je bil kolektiv prikrajšan s strani zavoda za socialno zavarovanje glede pošiljanja na zdravljenje v stacionarne zavode. Ta sredstva se ne morejo v letošnjem letu koristiti, dočim so se drugi okoriščali s temi sredstvi, mi smo pa dajali naša sredstva,

da smo vsaj delno krili potrebe zdravljenja članov kolektiva.

Izplačevanje nadomestil za invalidnost se je sedaj uredilo. Obstaja še problem integracije v zdravstvu. Smatra, da je nepravilno, ker o tem niso odločali ti-

sti, ki so vplačniki sredstev. Z integracijo smo izgubili zdravstveni dom, neurejeni pa so problemi okrog rešilnih avtomobilov in specialističnih služb v Hrastniku.

Delovno predsedstvo pri svojem delu

Sprejet je bil tudi predlog upokojencev, da se poviša posmrtnina od dosedanjih 750,00 din na 1.200,00 din, in predlog, da se središe izgradnja pralnice v spodnjem delu Hrastnika. Samo kolektiv steklarne ima preko 800 zaposlenih žena, katere bi gotovo koristile uslugo pralnice.

Konferenca je na koncu sprejela tudi akcijski program za nadaljnje delo, dopolnjen pa bo še s sklepi in predlogi, ki so bili iznešeni v razpravi na konferenci.

V bodoče predsedstvo konference so bili izvoljeni: Adolf Haberl, Viktor Hudi, Viktor Sušin, Jožefa Rizmal, Đorđe Pokrajac, Jože Barič, Franc Vidovič, Miha Javoršek, Franc Matko.

V nadzorni odbor pa: Erna Končina, Janez Strgaršek, Erih Vovk.

Na prvi seji se je konstituiralo predsedstvo in izvolilo za predsednika tov. Adolfa Haberla, za tajnika Mihaela Javorška in za blagajnika Jožefa Rizmal. Vsi predsedniki OOS po obratih so člani predsedstva.

rigo

Akcijski program OOS Steklarne Hrastnik

Letna konferenca je sprejela akcijski program, katerega se dopolni s sklepi letne konference. Predvsem so sprejeta naslednja stališča:

1. V zvezi s samoupravljanjem v podjetju je znano, da imamo centralne in decentralizirane organe upravljanja. Medtem ko se centralni organi praviloma redno sestajajo in tudi stvarno odločajo o posameznih zadevah, so sveti ekonomskih enot neaktivni. Postavlja se vprašanje, ali gre aktivnost svetov na račun zapostavljanja samoupravnih pravic po organih podjetja na račun svetov EE ali je družbeno politična stopnja razvoja samouprave v našem podjetju glede na ekonomske in druge razmere še nesposobna in neprimerna za formiranje take samouprave. Ob takem stanju naj CDS podjetja ustanovi posebno komisijo, ki naj v roku treh mesecev ali do ponovnih volitev ugotovi stvarno pristojnost in tudi vzroke neaktivnosti svetov EE. V tem poročilu pa naj bi bilo rešeno tudi vprašanje, katere kompetence bi se dale decentraliziranim organom, kakor tudi način dela teh organov do organov podjetja in družbeno-političnih organizacij.

2. V zadnjem času je mnogo razprav o spremembah in dopolnitvah predpisov, ki pa nalgajo tudi obveznosti delovnih organizacijam, da uredijo in uskladijo svoje samoupravne akte.

Interna zakonodaja predstavlja vsesplošni del družbene ureditve, zato je obvezno potrebno, da se tudi zakonodaja uredi in razglaša med člani delovne skupnosti tako, da bo vsak član seznanjen z vsebino internih predpisov. Nujno je potrebno, da se ustanovi komisija, ki bo v celoti pregledala pravilnost in primernost določil samoupravnih aktov, ter na tej podlagi predložila dopolnitve in spremembe. Istočasno bi ta komisija morala skrbeti, da bodo ti interni predpisi spoštovani od vseh organov podjetja kakor tudi od vodij služb.

Rok ureditve naj bo 3 mesece od današnjega zbora.

3. Pri organih podjetja kot tudi organih enot so ustanovljene posamezne komisije z določenimi pristojnostmi. V konkretnih primerih se opaža, da komisija ne opravlja svojega dela kot samoupravni organ, zaradi česar se vprašanja na teh področjih zelo počasi rešujejo, kar pa povzroča nezadovoljstvo članov.

Obvezno je potrebno poostri delovanje komisij ter upoštevati statutarne določilo, da morajo dati poročilo CDS vsake tri mesece. Člani, ki so v posamezne komisije imenovani od sindikalne organizacije, pa so v enakem roku dolžni dati poročilo predsedstvu konference. Zadevo je potrebno urediti takoj.

4. V zvezi z delitvijo OD lahko ugotovimo, da smo utrdili že določen sistem nagrajevanja z delnimi spremembami. Poudariti je treba, da bo obvezno v bodoče pri vseh spremembah, dopolnitvah, zlasti pa pri spremembi celotnega pravilnika bolj načrtno in natančno pristopiti k takemu delu. V obstoječem pravilniku pa je treba za posamezna delovna mesta določiti kvalifikacije, kakor tudi število izvršiteljev. Delo je treba izvršiti takoj.

5. Nesporno je, da imamo v zvezi z izvrševanjem del in nalog v podjetju mnogo nadur in

civilno pravnih pogodb. V marsikaterem pogledu člani skupnosti upravičeno postavljajo zahtevo, da se preveri utemeljenost takih izplačil, še zlasti glede na to, da si v marsikaterem primeru nadure in civilno pravne pogodbe mesečno redno opravljajo, kar daje misliti, če ne bi bilo bolje razmisliti o delitvi dela. To naj bi opravila posebna komisija, ki bi jo imenoval CDS.

6. Znano je, da se v zvezi z izvrševanjem dela tudi v našem podjetju pojavlja vedno več delovnih invalidov in poklicnih obolenj. Iz diskusij in razgovorov je razvidno, da ti člani ne uživajo enakih pravic, še zlasti, če se upošteva način reševanja s strani komunalnega zavoda za socialno zavarovanje. Od poročil strokovnih služb smo sicer seznanjeni, da obstoji dogovor med zavodom in našim podjetjem glede izplačevanja razlik, vendar bi bilo potrebno s posebnim internim pravilnikom natančno določiti pravice in obveznosti slehernega, ki si pridobi tako pravico, da bo natančno seznanjen z načinom uveljavljanja svojih pravic. Rok ureditve naj bi bil do dva meseca po tej konferenci.

7. Z rekreativno dejavnostjo našega članstva smo sicer lahko zadovoljni, vendar pa so pomanjkljivi organizacijski prijem. Ta dejavnost bi morala spadati izključno v celoti pod pristojni organ sindikalne organizacije v podjetju tako, da bi sindikalni organ podjetja imenoval posebno telo, ki bi bilo dolžno organizirati ustrežajočo rekreacijsko dejavnost po posameznih panogah, upoštevajoč vse enote, in tudi edino dolžno o svojem delu in finančnem poslovanju dati poročilo organu, ki ga je imenoval.

Akcijski program se dopolni s sklepi konference.

Letna konferenca OOS

ZAHVALA

UPRAVNEMU ODBORU STEKLARNE HRASTNIK SE ZA PREČUDOVITO »SLIKO Z OBISKA MARŠALA TITA V KOLEKTIVU STEKLARNE HRASTNIK« PRAV TOPLO ZAHVALJUJEMO; PRAV TAKO DIREKTORJU TOVARNE TOVARIŠU JOZETU KLANSKU.

KOLEKTIV VRTCA
STEKLARNE HRASTNIK

Kako potekajo priprave na volitve

za odbornike občinske in poslance republiške, zvezne skupščine

Samo še dva meseca je do volitev vseh odbornikov občinske skupščine in poslancev zveznih in republiških zborov skupščin. Predvideni datumi za volitve so: 10. april za volitve v občinski zbor delovne skupnosti in 13. aprila v splošni občinski zbor, republiški zbor in družbeno-politični zbor zvezne skupščine; v naslednjih dneh, do vključno 16. maja pa konstituiranje in volitve v občinskih skupščinah, republiški in zvezni skupščini.

Odgovorni organizatorji priprav na volitve so Socialistična zveza delovnega ljudstva in Zveza sindikatov. Ti dve organizaciji sta doslej v Hrastniku opravili že velik del nalog v zvezi z volitvami. Najbolj odgovorna naloga doslej v pripravah na volitve je bilo kandidiranje odbornikov, predlaganje možnih kandidatov za poslance in volitve delegatov za občinsko kandidacijsko konferenco. Od 1. do 11. februarja so bile po vseh krajevnih organizacijah SZDL seje krajevnih kandidacijskih konferenc, prav tako tudi v vseh delovnih organizacijah, na katerih so sprejeli in izvolili skupaj 113 kandidatov za odbornike splošnega zbora in zbora delovnih skupnosti občine Hrastnik. V delovnih organizacijah s področja gospodarstva so delovni ljudje v celoti upoštevali predlog političnega aktivna volilne enote, ki obsega občine Hrastnik, Trbovlje in Zagorje, da evidentirajo kot možnega kandidata za člana skupščine SRS oziroma poslanca za gospodarski zbor tov. Martina Mlinarja, komercialnega direktorja iz Steklarne Hrastnik. Prav tako so volivci v gospodarstvu na predlog političnega aktivna evidentirali kot možnega kandidata za poslanca gospodarskega zbora zvezne skupščine tov. Milana Kožuha, direktorja poslovnega združenja RUDIS Trbovlje.

Ugotavljamo, da so volivci na terenu in delovni ljudje v delovnih organizacijah po demokratičnem postopku predlagani in volitev kandidatov izbrali v večini volilnih enot zares sposobne ljudi, razgledane in preizkušene v naši samoupravni praksi, napredne in med volilci priljubljene. Predvsem pa je razveseljivo dejstvo, da je med kandidati za odbornike precejšnje število mladih ljudi, kar nismo opazili v preteklih letih. Volilci torej ne bodo imeli na volitvah lahke naloge, saj se bodo morali odločati za odbornika med več enakovrednimi predlogi, saj so nekatere volilne enote predlagale in izvolile tudi po tri kandidate.

Naslednja odgovorna naloga organizacij SZDL in Zveze sindikatov bo v zvezi s sklicem zborov volivcev in zborov delovnih ljudi, ki bodo predvidoma od 14. do 29. marca. Na teh zborih bodo volivci na terenu in v delovnih organizacijah ponovno ocenili, dopolnili ali ovrgli kandidate za odbornike občinske skupščine ter dokončno sprejeli kandidate za občinske odbornike. Nadalje bodo poslušali poročila delegatov, ki so sodelovali

v delu občinskih in medobčinskih kandidacijskih konferenc in obravnavali ta poročila ter se izrekli o sklepih kandidacijskih konferenc. Po potrebi pa bodo tudi dopolnjevali predloge kandidatov za poslance ali pa tudi ovrgli sprejete kandidate za poslance zvezne in republiške skupščine. Zbori delovnih ljudi v delovnih organizacijah bodo izvolili tudi elektorje — predstavnike delovnih kolektivov, ki bodo dejansko volili poslance za zboro delovnih skupnosti zvezne in (verjetno) republiške skupščine. In končno bodo tudi sestavili predloge (dodatnih) kandidatur in jih predložili (državni) volilni komisiji.

Ves dosednji kandidacijski postopek je sicer nekoliko bolj

zapleten kot prejšnja leta, teži pa za tem, da se onemogoči star način kandidiranja, ko so o kandidatih za odbornike in poslance odločali v ozkem krogu. Po novem bodo zato morale občinske kandidacijske konference SZDL skrbno preučiti predloge kandidatov in sindikati morajo posvetiti tem sejam vso pozornost. V nekaterih volilnih enotah so sicer res izvolili samo enega kandidata za odbornika, vendar pa so se za to odločili zavestno, kolektivno, na seji kandidacijske konference, utemeljili pa s tem, da je predlagani kandidat za odbornika izmed vseh res najprimernejši.

In končna obveznost osnovnih organizacij sindikata in krajev-

nih organizacij SZDL je organizacija neposrednih volitev, da bodo volitve potekale nemoteno, v skladu s predpisi, da ne bo nepotrebne abstinence in da bo tudi zunanji izgled volišč primeren.

Stalna in neprekinjena dolžnost in pa pravica navedenih organizacij in volivcev sploh pa bo v bodoče spremljati delo odbornikov in poslancev, jih vabiti na zборе volivcev in zboro delovnih skupnosti, jih seznanjati s problemi in mnenji ter terjati od njih odgovore, skratka zahtevati od odbornikov in poslancev, da bodo v naših predstavniških organih zastopali mnenje tistih, ki so jih izvolili in ne svoje osebno mnenje.

IZPLAČUJEMO

Izplačevanje nadomestil delovnim invalidom II. in III. kategorije invalidnosti je bilo v preteklosti zelo pereče in pomanjkljivo zaradi organizacijskih slabosti Komunalnega zavoda in obstoječih predpisov. Mnogo je primerov, ko so posamezni člani delovne skupnosti zaradi zdravstvenega stanja, poklicnega obolenja prenehali z neposrednim delom na svojem rednem delovnem mestu in se jih je na predlog lečečega zdravnika razporedilo na drugo delo. Vsaka taka razporeditev pa je imela v večini primerov negativne posledice v tem, da je bil član v večini primerov prikrajšan pri osebnem dohodku. V nekaterih primerih je sicer bilo možno najti primerno mesto, tako da član ni bil prikrajšan, v večini primerov pa so morali posredni proizvajalci na delovno mesto z manjšo odgovornostjo ali na delovna mesta, ki so po analitični oceni znatno nižje ocenjena. Vse take razporeditve so v večini primerov povzročale ogorčenja, poleg tega pa se je tudi razporeditvi uprl marsikateri član, ker iz socialnih razlogov in materialnega stanja ni mogel pristati na tako razporeditev. V kolikor pa je član pristal ali bil razporejen na drugo delovno mesto, je moral čakati vrsto mesecev, da je bil poklican na invalidsko komisijo glede ugotovitve stopnje invalidnosti, nato pa še dalj časa, da je prejel odločbo o višini nadomestila in dobil izplačano razliko. Pomanjkljivosti pa izhajajo v večini primerov iz dejstva, ker se je Komunalni zavod skliceval na pravnomočnost odločb invalidske komisije, nato pa še upošteval višino osebnega dohodka po zaključnem računu delovne organizacije. Vsa ta čakanja pa so povzročila kup nezaželenih odnosov, zlasti pa so člani smatrali, da so prikrajšani pri izplačilu osebnega dohodka, čeprav so kasneje dobili izplačano celotno nadomestilo. Opazilo se je tudi, da ti člani v posameznih konkretnih primerih niso imeli volje do dela, pravičnega odnosa do opravljanja delovnih obveznosti.

Že dalj časa je obstajala zamisel, da bi se nadomestilo izplačevalo takoj pri izplačilu osebnega dohodka, tako da član, ki bi bil zaradi invalidnosti razporejen na drugo delovno mesto, praktično mesečno ne bi bil prikrajšan pri višini osebnega dohodka. V tem pogledu je tudi Centralni delavski svet v Pravičniku o delitvi osebnih dohodkov sprejel določilo, da se razlika do osebnega dohodka izplačuje pri izplačilu osebnega dohodka. V tem pogledu smo takoj pristopili k realizaciji tega določila, vendar je bilo potrebno doseči z zavodom poseben sporazum. Na podlagi tega sporazuma je Komunalni zavod sprejel predlog, da Steklarna Hrastnik sama izplačuje nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu, oziroma nadomestila zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom skupaj z osebnim dohodkom delovnim invalidom II. in III. kategorije invalidnosti. Tudi v bodoče bo zavod ugotavljal znesek nadomestila zaradi zmanjšane osebnega dohodka na drugem delu. Nadomestilo izplačano po odločbi bremeni sklad Zdravstvenega zavarovanja. Delovna orga-

nizacija bo po odločbi izplačevala nadomestila, vsak mesec za nazaj skupaj z osebnim dohodkom. Nadomestilo pripada za dneve dejanskega opravljenega dela in za druge dneve, ko pripada delavcem po posebnih predpisih nadomestilo OD. Podjetje bo vsak mesec po izplačilu osebnih dohodkov in nadomestila poslalo zavodu na priloženem obrazcu obračun zaradi refundacije izplačanih zneskov nadomestila. V tem pogledu je treba poudariti, da je podjetje od zavoda prejelo ustmeno zagotovilo, da bo invalidska komisija glede na specifičnost razmer poskušala v roku treh mesecev od razporeditve na drugo delovno mesto ugotoviti invalidnost in izdati odločbo. Vsekakor pa bo do ugotovljene invalidnosti podjetje iz svojih sredstev izplačevalo razliko v višini 70 % in kasneje z refundacijo pri komunalnem zavodu izvršilo obračun. Omeniti pa je treba, da bo vse zadeve, ki izhajajo iz preteklega leta, rešil komunalni zavod v čim krajšem času, verjetno takoj po zaključnem računu, ker je dogovor stopil v veljavo s 1. 1. 1969.

Viktor Sušin dipl. pr.

TAKO SE NE POMAGA MLADIM AKTIVISTOM ZVEZE MLADINE

Na predsednika predsedstva tovarniške konference Zveze mladine Steklarne Hrastnik Marinković Dina se glede na njegovo delo v organizaciji Zveze mladine Steklarne Hrastnik, oziroma na njegovo predsedniško funkcijo vršijo s strani nekaterih starejših oseb določeni pritiski in klevete. Vse to neugodno vpliva nanj, obenem pa tudi ruši njegov osebni ugled kakor tudi ugled organizacije Zveze mladine same v našem kolektivu.

Predsedstvo tovarniške konference ZM Steklarne Hrastnik tokrat ne navaja po imenu krivcev, temveč jih opozarja, da smo Marinković Dina enoglasno izvolili

za predsednika mladine našega kolektiva in to predvsem zaradi njegovih moralnih kvalitete ter njegovih sposobnosti. S svojim delom je v celoti dokazal, da so klevete zlonamerne in ga zato pri njegovem nadaljnjem delu in zavzemanju za nadaljnji razvoj organizacije ZM v našem kolektivu s kolektivnim delom še močneje podpiramo.

Kdor nam ne more ali noče pomagati, naj nas vsaj ne moti pri našem delu in prizadevanjih!

ZVEZA MLADINE SLOVENIJE
predsedstvo tovarniške
konference
STEKLARNA HRASTNIK

V našem kolektivu je zaposlenih 880 žensk, ki so zaposlene na različnih delovnih mestih. Ko smo se odločili za kratek razgovor s posameznimi, se hočemo opravičiti, da se ni bilo mogoče v tako kratkem času razgovarjati z večjim številom zaposlenih žena. Oprostite naj nam tovarišice, ker nismo zajeli vseh od delkov.

Postavljena so bila naslednja vprašanja:

— kaj si pridobila in kako ocenjuješ prehod na 42-urni teden;

— kako si zadovoljna s svojim delovnim mestom, kaj bi bilo potrebno urediti za izboljšanje delovnih pogojev;

— ali imajo predpostavljene pravilne odnose do zaposlenih žena;

— ali smatraš, da je dovolj predstavnic žena v organih upravljanja

— in posebne želje ob 8. marcu, Dnevu žena.

Ispihalka Štefka Hercog

Tovarišica Štefka Hercog je zaposlena v našem podjetju več kot 17 let: Sedaj sem na delovnem mestu izpihalke. S svojim delovnim mestom sem zadovoljna. Predvsem zaradi tega, ker se v delavnici, kjer delam, razumemo in si eden drugemu ob vseh prilikah pomagamo.

Kaj bi ne bila zadovoljna z 42-urnim tednikom. To je bila ne samo moja želja, temveč želja vseh zaposlenih žena. Imam zelo težko delo v tovarni. Sobotni počitek mi zelo koristi. Posvetim se lahko tudi boljše svoji družini.

Povedala sem že, da sem z delom zadovoljna. Moti me pa to, ker nam predpostavljene vedno manjšo pomoč ljudi pri delavnici. Zaradi tega ne trpim samo jaz, tudi proizvodnja je velikokrat manjša zaradi tega. Želim si, da bi imeli bolj iste ljudi — delavce v delavnici. Radi odnosov predpostavljenih se ne morem pritoževati; so korektni do mene. Smatram, da je premalo žena zastopanih v organih upravljanja. Kaj čemo! Same smo krive, ker se izmikamo temu delu. Ne čutim pa zaradi tega, ker nas je premalo zastopanih v organih upravljanja, da smo kaj zapostavljene.

NAJ OB PRAZNIKU ŽENA 8. MARCU SPREGOVORE NAŠE TOVARIŠICE

Največja želja mi je, da bi bile proste ob 8. marcu. Letos se mi bo ta želja uresničila, ker imam ravno prosto soboto. Upam, da bom svoj praznik, kot vedno, praznovala v krogu svoje družine.

Pregledalka Marija Klajn

Tov. Marija Klajn je zaposlena v našem podjetju 17 let, večji del kot kontrolor stekla:

Vsa pohvala gre organom upravljanja, da so se le odločili, da smo šli tudi v našem kolektivu na 42-urni teden. Ne samo prosti čas, tudi izlete si lahko sedaj privoščim s svojo družino. Prej sem pa morala celo nedeljo delati doma, da sem pospravila stanovanje nazaj v red.

S svojim delom je tov. Klajnova povsem zadovoljna. Tudi odnosi steklarjev in predpostavljenih so v redu. Več problem imamo, ker je premalo prostora za odlaganje izdelkov. Smatram, da skladišče odnaša premalo robe iz tovarne, to je problem vseh kontrolork v podjetju.

Smatram, da nas je premalo v organih upravljanja in sindikatu. Žene se vedno izgovarjajo, da imajo dosti dela doma, vendar nam naša neaktivnost večkrat škoduje, ker smo v neenakem položaju pri obravnavi nekaterih problemov. Potrebno bi bilo mlajše delavke vključiti v delo, naj vidijo, kako se rešujejo problemi podjetja.

Nimam posebnih problemov zaradi otroka. V varstveno ustanovo noče hoditi. Zadovoljna sem, ker ima zadovoljive učne uspehe. Kaj bi si naj želela? Predvsem, da bi bilo tako v podjetju kot je, da bi bil mir v svetu. Imam pa še eno željo, da se ne bi cene tako dvigale, kot se v zadnjem času.

Za 8. marec mi mož in otroci pripravijo vedno presenečenje. To je moj največji praznik, ker ga skupno praznujem s svojo družino.

Tov. Marica Gračnar je ena od najstarejših zaposlenih žena po stažu zaposlitve v našem podjetju. Saj je že kar 30 let zaposlena kot brusilka stekla:

Za ženske je to res zelo velika pridobitev, da smo prišli na 42-urni teden. Si vsaj malo odpočijem svoje roke, saj moramo 5 dni v tednu zelo pritiskati, da nadoknadimo prosto soboto.

Z delovnim mestom sem zelo zadovoljna. V svojem službovanju v podjetju sem že dala skozi staro Jugoslavijo, Nemčijo in sedaj Novo Jugoslavijo. Sedaj sem najbolj zadovoljna, imamo dovolj dela, zaslužek je pa tudi v redu. Bila sem vedno aktivna v sindikatu in organih upravljanja. Zelo me danes čudi, da mlajše zaposlene žene ne kažejo dovolj zanimanja za sodelovanje v delu organov upravljanja. To ni pravilno, same smo krive, če ni za ženske vse vedno prav, saj imamo premalo zastopstva povsod. Imam pa tudi izkušnje in vidim, da tudi moški nimajo vedno pravih odnosov do žena. Pripombe so še vedno, kaj boš ti ženska! 8. marca vedno praznujem doma z mamo. Vem, da je težko za tako velik kolektiv, da bi bile ob 8. marcu proste. Ali vendar je to moja velika želja.

Ker so izrazile iste probleme in želje, smo se skupno razgovarjali s tov. Jerco Rižnar, ki je že 22 let zaposlena v našem podjetju kot natikalka in tov. Sando Majcen, ki je 14 let zaposlena v našem podjetju.

Tudi me smo zelo zadovoljne z 42-urnim tednikom. Po težkem delu imamo še dovolj dela doma in nam pridejo zelo prav proste sobote za počitek.

Enoglasno so izjavile, da niso zadovoljne z delom v podjetju (so zelo pridne delavke, sposobne prijeti za vsako delo, posebno tov. Jerica Rižnar). Začudil sem se. Vendar je njihova graja upravičena. Pravijo, da za njihove delavnice ni dovolj dela, po 2- do 3-krat na teden smo v rezervi. Od tega nimamo me nič, podjetje pa tudi ne. Kadar pa

Brusilka Mariča Gračnar

bi že imeli delo, so pa dostikrat problem modeli, ki so nepopolni. Nekaj bo potrebno urediti zaradi tega, ker človek izgubi voljo, da pride na delo in ve, da bo v rezervi. Naši predpostavljene imajo lep tovariški odnos do nas žena.

Premalo žena je v vseh organih upravljanja. Vendar smo temu same krive. Premalo žena predlagamo, kolikor jih pa, v večini primerov niso izvoljene, ker jih ženske same črtajo. Smatramo, da to ni pravilno.

Natikalka tov. Sanda

Tov. Sanda je nadaljevala, da ima otroka v varstveni ustanovi. Sem zelo zadovoljna, ker ima dovolj pomoči od učiteljskega kadra. Sedaj ima tudi boljše ocene, odkar obiskuje varstveno ustanovo. Sama sem pa tudi bolj brez skrbi v službi, ker vem, da je otrok preskrbljen.

Tudi cena za oskrbo ni pretirana.

Želje; imamo jih veliko. Vendar najprvo, da bi imele dovolj dela, da bi bil mir v svetu in da bi se naše podjetje še naprej razvijalo, da bi imele svoj kruh pri podjetju.

Zelo smo zadovoljne, ker se na nas spomnijo ob prazniku 8. marcu — dnevu žena organi upravljanja, čeravno skromno, vendar je lepo, ko čutiš, da ženske le nekaj veljajo v podjetju.

Tov. Marjana Tovornik je 14 let zaposlena v našem podjetju kot stekloslikarka:

Kaj bi ne bila zadovoljna. 42-urni teden je predvsem največja pridobitev za nas zaposlene žene. Z delovnim mestom sem zadovoljna. Smatram, da bi lahko bilo še bolje. Imamo lepo slikarno, vendar ni vse prav ekonomično rešeno. Ni pravilno, da je ročno slikanje in brizganje v enem prostoru. Imamo veliko delavk, ki zbolijo in morajo na druga dela izven slikarnice. V kolikor bi bili prostori ločeni, bi lahko te delavke delale razna bolj koristna dela kot

Stekloslikarka Tovornik Marjana

dosedaj. Odnosi do nas žena pa smatram da so vsaj v našem oddelku v redu.

Same smo krive, da nas je premalo v organih upravljanja. Premalo odločno nastopamo na sestankih. Ne čutim pa, da bi bile zaradi tega zapostavljene. Želim si lepo proslavo s programom. Zvečer pa, da bi se veselo zavrtila v prijetni družbi.

Tov. Terezija Logar je zaposlena na 22 let v našem podjetju, sedaj že 6. leto teče, ko dela v skladišču gotovih izdelkov:

Z 42-urnim tednikom smo pridobile več časa, da se posvetimo družini in otrokom doma. Sem pa zelo razočarana, ker v skladišču nimamo urejenega 42-urnika. Dosedaj sem bila le eno samo soboto prosta. Tovarna, posebno brusilnica, je vedno polna izdelkov. No, upam, da se bo tudi za nas uredil ta problem.

Sem zadovoljna s svojim delovnim mestom. Ne vem, kako dolgo pa bomo držale ženske pri tem delu. Moramo prenašati in prelagati zelo težke pakete. To je delo za moške. Delamo in delamo, pa se nič ne pozna. Izredna nervoza je, ker so dvigala vedno pokvarjena. S tem izgubimo zelo veliko časa, ker moramo čakati pred dvigali.

Ce bi bilo več žena v organih upravljanja, bi enakopravnost prišla bolj do izraza. Smo tudi ženske krive, ker se vedno izgovarjamo, da nimamo časa. Potem pa pride do problemov in nastaja vroča kri. Želim si pa, da bi se tudi to vprašanje enkrat uredilo.

Zaradi otroškega varstva pa mislim, da je premalo, da je ena ustanova na Rudniku. Otroška ustanova je preoddaljena od stanovanj. Mislim, da bi več žena pošiljalo otroke v ustanovo, če bi bila bolj v centru, kjer so stanovanja.

Želim si, da bi bilo dovolj dela in da bi bila zdrava. Predvsem si pa želim, da bi bil mir na svetu.

Svoj praznik 8. marec pa vedno praznujem doma v krogu svoje družine.

Tudi naše uredništvo želi k prazniku 8. marcu vse najlepše vsem našim zaposlenim ženam, kakor tudi vsem ženam v Hrastniku.

Skladiščna del. Terezija Logar

Kako je z resnico o delu rekreacijskega odbora

Po končanem poslovnem letu 1968 so bila izdelana razna poročila po posameznih organizacijah in klubih, poleg tega pa je bila preko nadzornega odbora sindikalne organizacije izvršena tudi revizija finančnega poslovanja. O svojem delu in poslovanju je »polagal« račun tudi rekreacijski odbor, sam pa sem bil predsednik tega odbora od marca 1968 dalje.

Že pred potekom poslovnega leta je bilo slišati določeno kritiko na račun delovanja rekreacijskega odbora, zlasti pa na finančno poslovanje celo v taki obliki, da so bili izrečeni pomisleki o malverzaciji. Predsednik in sekretar rekreacijskega odbora nista prejela razrešnice, čeprav je ta sklep nesmiseln glede dela rekreacijskega odbora. Upoštevati je treba tudi delo vseh ostalih organizacij, zato je odločitev nadzornega odbora nasproti rekreacijskemu odboru prenačlena iz neznanih vzrokov. Zato želim v kratkih odstavkih pojasniti resnico o delu rekreacijskega odbora in vzrokih, ki so dovedli do takšnega sklepa.

Delo rekreacijskega odbora od svojega začetka do danes ni bilo

Zajeziti bo treba nadaljnjo rast nezmožnosti dela

Dinamika našega celotnega družbenega življenja v zadnjih letih, najčešče imenovana leta reforme, so prinašala v vsakodnevni praksi nemalo sprememb, med katere spada tudi pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V tej dinamiki se najhitreje rešujejo praktična vprašanja, to je tista, katera ne smejo zavirati gospodarske reforme. Ne želim prerokovati dokončni rezultat predlogov in priporočil naših sindikatov in drugih faktorjev o dokončni ureditvi invalidsko pokojninskega sistema, ampak prikazati statistično stanje za delo manj zmognih oseb, ki so v našem podjetju in so po obstoječih predpisih kategorizirani v tri skupine. Osebe, ki se razvrste v I. skupino, so invalidsko upokojene, osebami, ki se razvrste v II. skupino, se delovni čas zmanjša na 4 ure dnevno in morajo opravljati svoje, občasno drugo delo, in osebe, ki se razvrste v III. skupino, pa niso sposobne še naprej opravljati svoje delo, ampak drugo ustrezno delo s polnim delovnim časom. Tisti, ki so pač morali brez svoje volje prehoditi pot ocenjevanja preko ambulant,

klinik, bolnišnic zaradi manjše delazmožnosti, razumejo vse nevesčnosti, ki so jim taka pota vse prej kot osebno zadovoljstvo, pač pa trnova pot.

V čakanju na novo delovno mesto — ki jih je vedno manj — pa do končne odločitve in pa čakanje na osebni dohodek, ki jim gre po zakonu, ni prav nič hvalježno. Pri tem delu ostaja še vrsta nerešenih vprašanj, ki jih bodo morali skupno reševati na eni strani strokovne službe in organi upravljanja ter na drugi strani prizadete osebe.

Glede na vedno naraščajoče število takih oseb, ki zapuščajo delovna mesta, na katerih so prebili dolgo vrsto let, sedaj pa opravljajo delo, za katero so zdravstveni organi in odgovorni organi v podjetju smatrali, da ga lahko opravljajo v polni meri, pa želimo posredovati nekaj podatkov o številu oseb, ki so ocenjeni kot osebe z zmanjšano delovno sposobnostjo in so razen enega primera razvrščeni v III. kategorijo invalidnosti od skupaj 65 registriranih oseb; osnovni podatki so:

Invalidov po starosti:

— do 20 let	1 invalid
— od 20—30 let	8 invalidov
— od 30—40 let	20 invalidov
— od 40—50 let	27 invalidov
— nad 50 let	9 invalidov

Po poklicih:

steklarjev	52
brusilcev	3
šamoterjev	3
ostali	7

Po skupni dobi zaposlitve:

do 10 let	11
od 10—20 let	16
od 20—30 let	28
nad 30 let	10

Osebe, ki so postale invalidi pred:

10 leti zaposlitve	16
od 10—20 let	30
od 20—30 let	18
po 30 letih	1

Invalidi, ki so bili ocenjeni pred in v letu:

1960	5
1961	3
1962	3
1963	2
1964	3
1965	8
1966	7
1967	8
1968	26

Ti pokazatelji niso najbolj vzpodbudni in narekujejo preudarne preventivne ukrepe, da število teh oseb ne bo naraščalo; vedeti je treba, da so za temi številkami osebe z visoko kvalifikacijo, pred katerimi je še vrsta let aktivnega dela. Tudi razvrščanje bo moralo postati skrb oziroma sestavni del poslovne politike; ne smemo se zadovoljiti samo s formalno namestitvijo. Tu gre za nekaj več, gre za zasluzne člane kolektiva, ki zaslužijo večjo pozornost.

Ze od prvega dne dalje nam je bilo jasno, da to praktično nista rekreativno delovanje, ki ga potrebuje naš kolektiv, ker je potrebno za sistemsko delo tudi profesionalne ljudi. V tem pogledu smo tudi zastopali stališče, da je potrebno prej ali slej ustanoviti delovno mesto rekreacije.

(Dalje na 8. str.)

**Iskrene
čestitke**
ob dnevu žena - 8. marcu

UREDNIŠKI ODBOR
ORGANI SAMOUPRAVLJANJA
Družbeno-politične organizacije
STEKLARNE HRASTNIK

KAKO JE Z RESNICO O DELU REKREACIJSKEGA ODBORA

(Nadaljevanje s 7. str.)

torja. Kljub temu, da tega ni bilo, smo poskušali delati po začrtanem programu.

Igrišče je zgrajeno in igre so uspešno končane. Vse to je zahtevalo mnogo truda, ki smo ga vložili poleg svojega rednega dela, mnogokrat pa tudi na njegovo škodo. Priznati moram, da se je porabilo več denarja, kot smo pričakovali, predvsem za opremo (za vse športne panoge) ter dotacije drugim: ŽRK »Steklar«, Brodarji itd. Premalo je bilo sredstev, da bi izpeljali načrt. Istočasno pa so nas ovirale tudi dolžnosti na delovnem mestu, da bi sistematično nadaljevali z delom.

V okviru finančnega poslovanja smo v teku leta 1968 dali posojilo moškemu roketnemu klubu Hrastnik (s sklenitvijo pogodbe) v višini 136.000 S-din, ker se je ta klub nahajal v težki finančni situaciji v času prvenstva in je istočasno dobil obljube s strani OBZTK, da bodo dotacije ob koncu leta večje in da bo tako klub lahko vrnil denar. Dotacije niso bile pravočasno dane in je RK Hrastnik vrnil samo 50.000 S-din, ostanek pa je bil zapisan kot dolg. Klub se zaveda svojih obveznosti in bo poskušal iz prvih dotacij poravnati svoje obveznosti do rekreacijskega odbora. Menim, da je ta pogodba popolnoma naraven in pravno veljaven aranžman, ker se tega poslužujejo tudi drugi klubi, kadar so v finančnih težavah, kar pa je v hrastniškem merilu zelo pogosto.

Dolg RK Hrastnika je nastal 30. 11. 1967, ko je tedanji predsednik nakupoval opremo brez pokritja, pozneje pa odstopil od opravljanja svoje dolžnosti. Ker je predsednik delal v dobri veri, se je klub poslužil takšnega ukrepa.

Eden od članov nadzornega odbora je zelo dobro vedel, zakaj je dvignjeno posojilo, da ne gre za nikakršno prikrivanje ali, kakor sem slišal, za malverzacijo, pa je vseeno bil podan predlog, naj se meni in sekretarju (tov. Janežič) ne da razrešnica.

Po pregledu knjig je ugotovljeno, da je poslovanje formalno pravilno, da ni poneverb, da je oprema nabavljena v dejansko prikazanih zneskih itd. Ugotovitve, da knjigovodstvo ni bilo ažurno, so točne, vendar je do konca poslovnega leta bila tudi ta pomanjkljivost odpravljena.

Žal mi je, da sem za svoje sicer skromno prizadevanje dobil takšno »zahvalo«, nikakor pa ne bom dovolil, da se moje ime blati s sumi o malverzaciji, posebno če se za takšnimi akcijami skrivajo tuje osebne ambicije.

Jasno je, da rekreacijski odbor ni izpolnil svoje naloge. Ne bo je tudi drugi odbor, če bo delal v takšni organizacijski obliki. Končno, ali so ostali klubi in organizacije delali brez napak ali pa si je morda napram rekreacijskemu odboru zavzelo drugačno stališče? Vprašam se, kakšen bi bil zaključek razprave na občnem zboru sindikalne organizacije okrog kredita 136.000

S-din, da ni predsednik UO tov. Karli Grčar objektivno iznesel svoje predpostavke, zakaj je do tega prišlo? Mar bi mi pripisali malverzacijo? Ali se člani nadzornega odbora niso mogli »spomniti«, kam, zakaj, in kako je ta denar šel v RK Hrastnik?

Verjetno na vse to ne bom dobil odgovora nikoli, vendar mi to tudi ni mar. Ogorčen sem samo na tiste, ki želijo kaliti moj športni obraz in poštenost. Pripominjam, da v glasilu »Steklar« ne bom polemiziral o tej zadevi, tistim, ki pa nepreverjena sumničenja raznašajo okrog, iskreno priporočam, naj s takšnim zahrbtnim delom prenehajo. Zahvaljujem se uredništvu, da je objavilo članek.

Boris Kralj, ecc.

Komu naj potožim?

Stopam v drugo desetletje svojega obstoja in začuden pričakujem ljudi, ki so mi pomagali na noge, ki so tako skrbno zbirali dinar za dinarjem za moj nastanek. Kje so sedaj ti ljudje? Ostal je le ozek krog onih, ki skrbijo za to, da vloženi dinarji ne propadajo in ne dovolijo, da bi me močnejše napadel zob časa. Kje so sedaj tiste vroče želje po lastnem domu, kje je sedaj tudi zahteva po preimenovanju moje domovine v »HRIB STEKLARJEV«. Vse te želje so se žal razblinile v nič in ostajam

Marec 1969

28. II.—1. III.

ameriški barvni CS film:
»CAMELOT«

2.—3. III.

ameriški barvni CS film:
»REVOLVERAS Z RUDEČE REKE«

4.—5. III.

francoski barvni film:
»TETKA ZITA«

6. III.

angleški barvni CS film:
»DOKTOR V CVETJU«

7.—8. III.

jugoslovanski film:
»SARAJEVSKI ATENTAT«

9.—10. III.

ameriški barvni CS film:
»KAJ SI DELAL V VOJNI, OČE«

12.—13. III.

ameriški barvni CS film:
»ZLATA MRZLICA«

14. III.

nemški film: kinoteka:
»MAJERLING«

15.—16. III.

ameriški barvni CS film:
»ODSEV V ZLATEM OČESU«

17.—18. III.

italijanski barvni CS film:
»DOBER, GRD, SLAB«

19.—20. III.

ameriški barvni CS film:
»RAJ NA HAVAJSKI NACIN«

21.—22. III.

ameriški barvni Western:
»UPOR FAJEKRIKU«

23.—24. III.

italijanski barvni VV film:
»OPERACIJA SAN GENACO«

25. III.

ameriški avanturistični film — Kinoteka:
»MOČVIRJE«

26.—27. III.

ameriški film:
»VIVA ZAPATA«

28.—29. III.

ameriški barvni CS film:
»SAMO DVAKRAT SE ŽIVI«

30.—31. III.

ameriški barvni CS film:
»DVANAJST ŽIGOSANIH«

April 1969

2.—3. IV.

francoski barvni CS film:
»PET MOŽ ZA SINGAPUR«

4.—5. IV.

ameriški barvni film:
»MASČEVANJE«

6.—7. IV.

italijanski barvni CS film:
»POVRATEK RINGA«

8.—9. IV.

ameriški barvni film:
»KLETEV ZVESTE ŽENE«

10. IV.

angleški kriminalni film:
»POVRATEK IZ PEPELA«

11. IV.

ameriški vojni film:
»TRIJE VOJNI TOVARISI«

12.—14. IV.

ameriški barvni kriminalni:
»VIKONT UREJA RACUNE«

16.—17. IV.

francoski barvni film:
»LAMIEL«

19.—21. IV.

ameriški barvni CS film:
»OBSIJANI REVOLVER«

22. IV.

francoski barvni CS film:
»NAŠI MOŽJE«

23.—24. IV.

ameriški barvni CS film:
»DEKLICA Z GARSONJERO«

25.—26. IV.

italijanski barvni CS:
»ČLOVEK GARDOST MASČEVANJE«

27.—28. IV.

ameriški barvni film:
»BOBNI VZDOLŽ MAHARIKE«

29.—30. IV.

ameriški barvni VV film:
»SLAVNI MOŽJE«

Obiščite nas in sami se boste prepričali, da Vam res predvajamo samo kvalitetne filme.

Za cenjeni obisk se priporoča

Uprava
Kino »Svoboda II«

Mladinci pri markaciji poti
v Gore

sam. Ali je res toliko denarja, da moramo kupovati vedno nove domove, ki bodo gotovo dočakali tudi mojo usodo? Ali ne bi bilo lepše, da bi ljudje, ki so nekoč tako skrbeli zame, tudi sedaj našli čas in bi si na kakšni seji TOS ali odbora za rekreacijo zastavili kakšno nalogo v zvezi z menoj? Ali se je že kdo vprašal, koliko truda in časa vloga le majhna skupnica ljudi iz UO društva v mojo problematiko? Našli so mi dobre oskrbnike, ki kvalitetno postrežejo vsakega mojega obiskovalca, storili so vse, da je nivo cen izpod dolinskega, da so prostori urejeni kakor malo kje. Kaj

mi še manjka? To je vprašanje, ki me nenehno moli. Ako bi ostal le še delček volje do mene, kakor je bilo pred leti, potem bi se tudi že kopali v obljubljenem bazenu in uživali tudi v mojem pritličju, ki naj bi nudilo prijeten kotiček tistim, ki želijo biti sami.

Teža problema okrog mene je velika, še težje pa je vprašanje, kaj storiti — kako naprej. Moje društvo je ostalo brez potrebnega števila delavoljnih ljudi — to tistih, ki imajo stalno delo in skrb zame. Planinska organizacija ni priznana kot športna organizacija, ki bi bila dodatno financirana iz sredstev, ki jih dajete od svojih zaslužkov in ki so tudi dopolnjena s sredstvi iz občinskega proračuna. Kot že prej omenjeno, skrb TOS in samoupravnih organov matičnega podjetja je zame prešla v nič. Ali ne bi bilo dobro zdraviti med člani kolektiva zavest, kakršno imajo rudarji do svojega Kala? Ali ne bi bilo lepo, da bi vam jaz nudil prijetno okolje in vam vzbujal spomin na tiste, ki so v stari Jugoslaviji in med NOB prav na tem mojem hribu kovali načrte za lepšo bodočnost steklarja — delavca in borca? Le trohico tistega, kar so žrtvovali oni, bi morali danes kolektivno žrtvovati vi in potem ne bi razmišljali o nešteti vrstah rekreacije v megleni in prašni dolini, ki stane prav tako obilo denarja, vprašanje pa je, koliko daje koristi.

Naša skupnost in vaše delo nam je pravkar dogradilo cesto do Marnege in le nekaj raztežajev me loči od vas, katere je tudi mogoče premostiti s prevozom za tiste, ki jim je hoja odveč in našli se bomo v okolju, ki daje zdravje in moč za jutrišnji delovni dan. Prosta sobota je kot nalašč in namensko določena za pripravo na nov delovni teden. Ne verjamem vam, da vam lahko še kdo drug da tisto moč, ki jo nudi prav narava, v kateri je nešteto načinov zabave, tako za mlajše kot starejše.

Za to pismo, katerega vam naslavljam, me je prisililo žalostno dejstvo da vas moram prositi za pomoč ali kritiko.

Planinski dom v Gorah

Izhodišča za formiranje proračuna občine Hrastnik za leto 1969 ter predlog o proračunski in ostali potrošnji

OBRAZLOŽITEV

k občinskim predpisom o prispevkih in davkih občanov, takšah ter izhodiščih k formiranju sredstev za splošno potrošnjo in njihove razporeditve na izdatke v letu 1969

V skladu s spremembami zakonskih predpisov tako zveznih kot republiških, ki urejajo področje obdavčitve občanov in njihovovega premoženja, s katerimi se pokrivajo splošne družbene potrebe posameznih družbeno-političnih skupnosti, pristopamo k obravnavanju in sprejemanju ustreznih normativnih aktov, s katerimi urejamo to področje dejavnosti za območje naše občine v letu 1969.

Da zagotovimo možnost nemotenega poslovanja določenih služb, predpisovanja družbenih dajatev ter zbiranja dohodkov in njihovo razporeditev za pokrivanje splošnih potreb v okviru proračuna, temeljne izobraževalne skupnosti in nekaterih skladov, je potrebno, da skupščina po predhodni obravnavi na zborih volivcev in drugih skupščinskih organih sprejme naslednje normativne akte:

— odlok o prispevkih in davkih občanov občine Hrastnik,

— odlok o občinskem prometnem davku na območju občine Hrastnik,

— odlok o spremembah odloka o financiranju vzgojnega izobraževanja občine Hrastnik,

— odlok o proračunu občine Hrastnik za leto 1969.

O bistvenih določilih in značilnostih posameznih zgoraj naštetih aktih bomo podali obrazložitev skupno z obrazložitvijo po posameznih vrstah dohodkov proračuna in njihove razporeditve na posamezne nosilce potrošnje. Zaradi lažjega pregleda in ocenjevanja predvidenega stanja, bomo poleg podatkov, ki bodo prikazovali celotno problematiko za območje občine, vključili tudi del podatkov, ki izhajajo iz republiških predpisov, ker se določila iz republiških določb prepletajo s predvidevanji v predpisih, ki se predlagajo za sprejem v letu 1969.

Svet za družbeni plan in finance, ki je razpravljal o predvidenih kazalcih in usmeritvah, daje celotno problematiko v zvezi s formiranjem sredstev in pokrivanja potreb splošne potrošnje s spremljajočimi normativnimi akti v razpravo zborom volivcev, družbenim in drugim organizacijam, skupščinskimi organom in končno sami skupščini v razpravo in sprejem.

I. FORMIRANJE PRORAČUNSKIH DOHODKOV V LETU 1968

S proračunom občine Hrastnik za leto 1968 so bili ti dohodki planirani v višini	din
Dohodki Temeljne izobraževalne skupnosti pa v višini	3,691.573
Skupaj	1,997.100
ki so bili realizirani v višini	5,688.673
ali z indeksom	5,974.379
	106.

Znatnejša prekoračitev planiranih dohodkov je bila dosežena pri prispevku iz osebnega dohodka in pri prometnih davkih od maloprodaje in alkoholnih pijač. Ob sprejetju proračuna za leto 1968 je bil planiran porast bruto mase osebnih dohodkov za območje naše občine v razmerju z doseženo maso v letu 1967 z indeksom 115, z realizacijo pa je ta indeks dosežen s 119. Sorazmerno s porastom osebnih dohodkov nad predvidevanji se je povečala tudi potrošnja predmetov za široko potrošnjo, ki so zavezani plačilu prometnega davka na maloprodajo, kar pogojuje na drugi strani porast teh prometnih davkov nad predvidevanji. Poleg tega je bila dosežena določena prekoračitev tudi na nekaterih drugih virih dohodkov, ki pa zaradi manjših zneskov niso bistveno pripomogli h končni prekoračitvi celotnih dohodkov proračuna in TIS.

II. PREDVIDEVANJA DOHODKOV ZA POKRIVANJE SPLOŠNIH DRUŽBENIH POTREB V LETU 1969

Glede na predlagane stopnje prispevkov, davkov in taks in z vključitvijo nekaterih novih dohodkov, ki jih predlaga svet za družbeni plan in finance, bi v letu 1969 ustvarili za financiranje proračunskih potreb, potreb temeljne izobraževalne skupnosti in nekaterih drugih potreb splošne potrošnje 6,761.278 din. V tem znesku so vključena tudi sredstva prispevka za uporabo mestnega zemljišča, ki se prek komunalnega sklada koristijo za posebne namene po programu, ki ga sprejme občinska skupščina. Zaradi namembnosti teh sredstev, ki znašajo 430.000 din, pa jih izločamo iz obravnavanja ostalih sredstev v višini 6,331.278 din, ki se razporedijo s proračunom in finančnim načrtom temeljne izobraževalne skupnosti za leto 1969.

Prikazane skupne dohodke proračuna za leto 1969, ki se bodo delili med potrošnjo proračuna in temeljne izobraževalne skupnosti, bi bilo možno ustvariti z naslednjimi stopnjami prispevkov in davkov, prometnih davkov, taks, in raznih drugih dohodkov, ki bi bile uveljavljene za to leto.

1. Prispevki

a) Prispevki od osebnega dohodka iz delovnega razmerja se obračunavajo od bruto osebnih dohodkov zaposlenih v družbenem in zasebnem sektorju.

Skupna stopnja vseh prispevkov za proračune, socialno in zdravstveno zavarovanje, financiranje izobraževanja, otroško varstvo in zaposlovanje je znašala v letu 1968 32,50 %, v okviru katere je bila udeležena občina za potrebe financiranja proračuna in temeljne izobraževalne skupnosti s 4,74 %. Za leto 1969 se je udeležba posameznih družbeno-političnih skupnosti in drugih nosilcev splošne potrošnje bistveno spremenila tako, da bi po predlogu republiške skupščine bila udeležena občina le s 3,95 % in da bi se s tem skupna stopnja znižala na 31,82 %.

Svet za družbeni plan in finance ugotavlja, da bi v primeru uveljavitve družbeno dogovorjene stopnje prispevka za našo občino ne bili v stanju kriti najnujnejših potreb financiranja splošne potrošnje. Iz teh razlogov predlaga, da se za leto 1969 osvoji stopnja tega prispevka v višini 4,63 % in s tem doseže skupna stopnja obremenitev osebnega dohodka v isti višini kot preteklo leto, tj. 32,50 %, s tem pa se kljub temu zniža stopnja prispevka za občino za 0,11 %. Glede na predvidevanja republike in stanje gospodarstva v naši občini predvidevamo, da bo bruto masa osebnih dohodkov narasla v primerjavi z realizacijo preteklega leta za 9 %. Z uporabo predlagane stopnje in upoštevanim porastom bruto mase osebnih dohodkov, bi v tem letu ustvarili naslednja sredstva:

v letu 1968	3,361.108 din
v letu 1969	3,469.000 din

indeks 103

b) Prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti se bistveno ne spreminja in so določbe o tem prispevku usklajene z republiškim zakonom, ki določa minimalne okvirne stopnje za celotno Slovenijo. Upošteva se to določilo zakona, se stopnje tega prispevka zvišujejo za 2 % od stopenj preteklega leta. Trajne inčasne olajšave so predlagane v istem obsegu in višini kot so bile uveljavljene v preteklem letu. S tem, da je z republiškim zakonom povišana startna osnova za socialne olajšave v primeru, če kmetijska gospodarstva nimajo za delo možnih članov, od 3.000 do 4.000 din. Iz teh razlogov se bistveno ne povečuje dohodek iz tega vira v primerjavi s preteklim letom.

V letu 1968	56.048 din
V letu 1969	60.000 din

indeks 107

c) Prispevek iz obrti in ostalih gospodarskih dejavnosti. Med te prispevke spadajo prispevki od obrti, intelektualnih storitev, avtorskih pravic in skupnega dohodka občanov. S spremembo republiškega zakona je določena maksimalna stopnja prispevka od obrti, ki jo smejo predpisati občinske skupščine tako, da se ta prispevek znižuje od v letu 1968 predpisanih 15 % z nad 20.000 din doseženega dohodka na 8 %. Ta stopnja je progresivna tako, da pri dohodku nad 60.000 din doseže 39 % in se uporablja tako za obračun prispevka po ugotovljenih osnovah in pavšalnih osnovah. Poleg tega predlagamo zvišanje stopenj za 5 % za vse dohodke od obrtnih dejavnosti, ki se plačujejo od vsakega posameznega dohodka (civilno pravno razmerje, delo na domu, prevoznitvo kot postranska kmetijska dejavnost, od provizij itd.). Prispevek iz skupnega dohodka občanov bo v letu 1969 nekoliko nižji zaradi uveljavljenih olajšav kljub temu, da so neobdavčljivi del in stopnje ostale nespremenjene iz preteklega leta.

V letu 1968	274.423 din
V letu 1969	324.500 din

indeks 118

d) Prispevek na sredstva skupne porabe je bil v letu 1968 dohodek občine in bil realiziran z 48.827 din. Z republiškim zakonom za leto 1969 pa si je republika pridržala ta vir dohodkov za svoj proračun tako, da občina v tem letu ne bo realizirala dohodkov iz tega vira.

(Dalje na 10. strani)

IZ DELA OBČINSKE SKUPŠČINE

(Nadaljevanje z 9. str.)

2. Davki

a) Davek na maloprodajo.

Ta davek se po predlogu pobira po isti stopnji kot v preteklem letu in predvidevamo porast dohodka iz tega vira za 7 %. Iz tega je bilo ustvarjeno:

v letu 1968	560.644 din	
v letu 1969	600.000 din	indeks 107

b) Davek od alkoholnih pijač v trgovini in gostinstvu se pobira od merske enote v isti višini kot je bil določen s spremembo odloka o prometnem davku, ki je stopil v veljavo s 1. 7. 1968. Iz tega vira je bilo doseženo:

v letu 1968	722.141 din	
v letu 1969	780.000 din	indeks 108

c) Ostali davki.

Med te davke se stekajo dohodki od davkov na storitve, na premoženje, od stavb, od prometa nepremičnin, dediščin in darila in kmetijske proizvodnje priprave. Dohodki iz teh virov bodo v letu 1969 za okrog 10 % nižji zaradi odprave prometnega davka na storitve zasebnih obrtnikov, ki jih opravijo družbenemu sektorju. Poleg tega je v tem delu uveden kot nova obdavčitev davek na kmetijske proizvodnje, ne naprave, kamor so vključena tovorna motorna vozila, priklopniki in kombi vozila, ki jih je predpisala republika in odstopa občini, in davek na posest traktorjev in žag za lesno predelavo v zasebnem sektorju. V primerjavi s preteklim letom je bilo ustvarjeno:

v letu 1968	253.485 din	
v letu 1969	229.500 din	indeks 90

3. Takse

Med te vire dohodkov so se v preteklem letu stekale upravne, sodne in komunalne takse. S 1. 1. 1969 se ukinjajo komunalne takse na cestna motorna vozila v zasebnem sektorju, ki so bile realizirane v preteklem letu s preko 50.000 din. Po predlogu republiškega zakona pa se bodo predvidoma z mesecem aprilom zvišale upravne takse v poprečju za 120 %, kar upoštevamo tudi pri planiranih dohodkih iz te vrste taks. V primerjavi z realizacijo preteklega leta predvidevamo naslednje dohodke:

v letu 1968	145.229 din	
v letu 1969	130.000 din	indeks 90

4. Razni drugi dohodki

Med te vrste dohodkov se stekajo dohodki od najemnin za nepremične stvari v upravi občine in del dopolnilnih sredstev republike. V preteklem letu so bila usmerjena med te dohodke sredstva ukinjenega zdravstvenega investicijskega sklada okrog 20.000 din in dopolnilna sredstva republike za priznavalnine borcev NOV v višini 37.000 din.

V primerjavi z realizacijo preteklega leta predvidevamo naslednje dohodke:

v letu 1968	77.492 din	
v letu 1969	50.000 din	indeks 64

5. Prenešena sredstva iz preteklega leta.

V tej vrsti so sredstva iz presežka dohodkov in neizkoriščenih izdatkov na razporejenih sredstvih preteklega leta. Presežek iz leta 1968 znaša na proračunu 285.365 din, na finančnem načrtu temeljne izobraževalne skupnosti pa okrog 100.000 din, ki se pa znižujejo zaradi nedoseženih dohodkov iz drugih virov (prispevek gospodarstva tej skupnosti) na 72.913 din, kolikor znaša saldo tega načrta z 31. 12. 1968.

V letu 1968	52.618 din	
V letu 1969	358.278 din	indeks 680

6. Dopolnilna sredstva republiške izobraževalne skupnosti.

Republiška izobraževalna skupnost formira po planu za leto 1969 sredstva za dopolnjevanje temeljnih izobraževalnih skupnosti v višini 70.000.000 din. Po merilih za dopolnjeva-

nje, ki pa še niso dokončno obdelana pri republiški izobraževalni skupnosti, predvidevamo, da bi glede na ustvarjena sredstva v občini za osnovno dejavnost osnovnega in posebnega šolstva, ter proračunsko potrošnjo na prebivalca bili upravičeni do dopolnilnih sredstev v višini okrog 230.000 din.

7. Sredstva skupnosti otroškega varstva.

Skupnost otroškega varstva, ki je vključena v temeljno izobraževalno skupnost, formira lastna sredstva z udeležbo na skupni stopnji prispevka za otroško varstvo od osebnega dohodka. V preteklem letu je bila ta skupnost udeležena z 8 % od skupnega prispevka za otroško varstvo in je s tem formirala okrog 100.000 din sredstev. S spremembo delitvenih razmerij med republiško skupnostjo otroškega varstva in temeljno skupnostjo otroškega varstva je le-ta udeležena na skupnih dohodkih z 20 % in bo tako glede na planirano maso bruto osebnih dohodkov realizirala v letu 1969 okrog 250.000 din.

Po predpisih o financiranju otroškega varstva so ta sredstva, ki jih ustvarjajo temeljne skupnosti otroškega varstva, namenjene prvenstveno za investicije v objekte otroškega varstva, vendar je možno ta sredstva uporabiti tudi za financiranje redne dejavnosti. Glede na stanje sredstev za pokrivanje potreb splošne potrošnje, ki je v letu 1969 sorazmerno zelo kritično, predlaga ta svet, da se del teh sredstev uporabi za financiranje redne dejavnosti otroškega varstva v občini, in sicer v višini 100.000 din.

V okviru tako nakazanih stopenj, osnov in obsega predpisovanja posameznih prispevkov, davkov in taks ter priliva sredstev od otroškega varstva in republiške izobraževalne skupnosti ob izločitvi prispevka za uporabo mestnega zemljišča bi bilo na razpolago za pokrivanje potreb splošne potrošnje 6.331.278 din sredstev.

(Nadaljevanje v naslednji številki)

OPOZORILO!

V zvezi z uveljavljanjem pravic do otroškega dodatka so ostali v veljavi isti predpisi kot v preteklem letu. Poudariti pa je treba, da so upravičenci vezani na določene roke in vložitve zahteve, v kolikor želijo uveljavljati tudi v tem letu pravico do otroškega dodatka. Na tej podlagi je vsakdo dolžan, da do 28. 2. 1969 vloži zahtevo, da se ugotovi obstoj pravice do otroškega dodatka. Upravičenci morajo pravilno izpolnjeni izjavi priložiti dokazila o vseh dohodkih, ki jih je njihovo gospodinjstvo imelo za leto 1968, razen za tiste dohodke, ki so jih izplačevali zavodi za socialno zavarovanje. Delovna organizacija, kjer je upravičenec zaposlen, izda potrdilo o izplačnem osebnem dohodku in nadomestilu. O dohodkih in nadomestilih, ki jih je upravičenec prejel pri prejšnji delovni organizaciji, se tudi upoštevajo. Enako velja za osebni dohodek in nadomestila upravičenčevega zakonca. Izjava se vloži pri delovni organizaciji, pri kateri je upravičenec zaposlen, in sicer v kadrovsko-pravni službi Steklarne Hrastnik.

Upravičenci, ki ne bodo do navedenega roka vložili zahteve, se jim izplačevanje dodatka s 1. aprilom ustavi. Upravičenci, ki jim je bila v letu 1968 pravica do dodatka odrečena, pa so mnenja, da jim glede na osebni dohodek in cenzus dodatek pripada, morajo tudi vložiti ponovno zahtevo.

S posebno okrožnico smo že obvestili člane delovne skupnosti, da morajo do 28. februarja vložiti zahteve, vendar s tem obvestilom preko internega glasila ponovno opozarjamo vse člane, na kak način se uveljavlja pravica do otroškega dodatka.

O spremenjanju izobrazbene strukture zaposlenih ter problemi in naloge, ki izhajajo iz nje

V preteklosti so učenje pojmovali kot potrebo in privilegij mladosti, kot pripravo za življenje. Šola je bila namenjena vzgoji in izobraževanju mladega rodu, ki je v njej prejel potrebno vzgojo za življenje in izobrazbo za poklic. Današnji čas pa zahteva radikalne spremembe v tem tradicionalnem pojmovanju učenca in šole. Nagli razvoj znanosti in tehnike prinaša vedno nova odkritja in njihovo praktično uporabo na vseh področjih človeškega življenja in dela. Glede na učenje zato ni več jasna začrtana meja med pripravo za življenje in življenjem samim. Šola lahko da v mladosti le temeljno znanje, na katerem bodo njeni absolventi morali trajno graditi nova spoznanja, sicer jih bo razvoj prerasel in uvrstil med tiste, ki so bili sicer usposobljeni za včerajšnji dan, ne pa za današnje in jutrišnje življenje. Družbena funkcija in odgovornost šole dobivata danes vse širše dimenzije in se ne omejujeta več samo na mlado generacijo, ki obiskuje šolo, ampak se širi tudi na generacije, ki so že vključene v delovni proces in ki so šole že dovršile ali tiste, ki šole iz katerih koli vzrokov, objektivnega ali subjektivnega značaja, v mladosti oziroma šolski dobi niso dokončali. Vsekakor je v korist družbe, da razvija intelektualno zmogljivost vseh ljudi in da do konca izkoristi maksimalno intelektualne sposobnosti ljudi, kar lahko edino omogoči hitro prodiranje znanosti na področje go-

spodarstva in s tem v zvezi tudi stalno povečuje proizvodnjo. Po sposobnostih sicer delimo ljudi na poprečne približno 68 %, podpoprečne približno 16 % ter nadpoprečne približno 16 %. Iz skupine nadpoprečnih pa lahko izdvojimo še približno 2,3 % visoko nadpoprečnih in 0,2 % ljudi z izrednim intelektualnim potencialom. Ti statistični podatki kažejo, da imamo ob pravilnem sistemu šolanja, v katerega je vključeno tudi pošolsko izobraževanje, velike rezerve, ki jih moramo v največji možni meri izkoristiti v cilju splošnega družbenega in gospodarskega napredka. Zavedati se moramo, da se je količina znanstvenih spoznanj v zadnjem desetletju najmanj podvojila in da bo ta razvojni ritem prihodnja desetletja še mnogo hitrejši. To na eni strani terja od družbe spremembe v sistemu šolanja, ki bo moralo preiti na šolanje takšnih strokovnjakov in na tako usmerjene programe, katerih osnova bi naj bila v tem, da pripravijo ljudi za neposredno delovanje v gospodarstvu in drugih področjih znanosti.

Na drugi strani pa bo moralo postati izobraževanje odraslih sestavni del osnovne dejavnosti šolstva, kajti le z nenehnim izobraževanjem odraslih, ki se sicer že nahajajo na svojih delovnih mestih v gospodarskih in drugih organizacijah, lahko dosežemo določen napredek v uvažanju v gospodarstvo novih odkritij in spoznanj, ki se izkazujejo v modernizaciji gospodarstva in sodobnejših tehnoloških postopkih. S to razvojno nujnostjo se more danes soočiti vsaka država in v skladu s njo urediti tudi lasten vzgojno izobraževalni sistem. V naši družbi pa se moramo soočiti še z drugimi za nas specifičnimi problemi in vidiki. Naša težnja, da se uvrstimo med gospodarsko razvite dežele in enakopravno sodelujemo v mednarodni delitvi dela, zadeva ob oviro, ki je ne smemo podcenjevati, in to je nezadovoljiva izobrazbena struktura zaposlenih. Po popisu iz leta 1961 smo imeli na območju Jugoslavije od vseh prebivalcev starih nad 10 let le 10,6 % prebivalcev s srednjo in višjo izobrazbo, 55,9 % z nepopolno ali popolno osnovno šolo ter 33,1 % brez šolske izobrazbe ali manj kot s štirimi razredi osnovne šole. Od celotnega aktivnega prebivalstva je imelo višjo ali visoko šolo 2,1 %, srednjo šolo 13,0 %, od 4–8 razredov osnovne šole 59,4 %, z manj kot štirimi razredi osnovne šole pa je bilo 25,5 % zaposlenih. Zanimiv je tudi podatek, iz katerega je razvidno, da je imelo več kot 40 % direktorjev gospodarskih organizacij le osnovno ali nepopolno osnovno šolo in da je imelo enako šolsko izobrazbo 25 % komercialnih in finančnih direktorjev ter 20 % tehničnih direktorjev. Ti podatki kljub temu, da so stari 8 let, niso doživeli večjih bistvenih sprememb in globalna razmerja med posameznimi skupinami še vedno držijo

in nas opozarjajo, da tako nizka raven splošne izobrazbe bistveno omejuje možnost za nadaljnje strokovno usposabljanje in izobraževanje. To postaja vse bolj pereče danes, ko terja stopnjevanje proizvodnje hitrejša preraščanje nekvalificiranega dela v kvalificirano. Nizka raven splošne izobrazbe tudi omejuje možnosti za aktivno sodelovanje v samoupravljanju in hitrejšem kulturnem razvoju človekovih osebnosti. Neustrezna strokovna izobrazba pri delu vodilnih kadrov v delovnih organizacijah pa se kaže celo kot tendenca po ohranitvi nezadovoljive kadrovske strukture in zastarele organizacije proizvodnje.

Zaradi sedanje nepopolne razvitosti našega rednega šolstva niti ne moremo pričakovati, da

sobnostmi. Tako iz ekonomskih kot tudi iz moralnih vidikov torej ne moremo prepuščati stagnaciji tako velikega števila zaposlenih brez ustrezne splošne in strokovne izobrazbe, zlasti pa ne tistih, ki imajo pred seboj še 20 oziroma 30 in več let delovne dobe. Pri nas je sicer še razširjeno mnenje, da je šolanje ob delu značilnost dežel v razvoju in je torej le začasen pojav in predhodna naloga, ki je časovno omejena na korekturo obstoječe nezadovoljive izobrazbene strukture zaposlenih. To stališče zavračajo ne le tendence sodobnega industrijskega razvoja, ampak že tudi sama praksa industrijsko razvitih dežel, kajti prav pri njih zasledimo v zadnjih desetletjih močan porast števila odraslih, ki študirajo na srednjih, višjih in

Upoštevajoč razporeditev za zasedbo delovnega mesta

vodja skladišča gotovih izdelkov,

ki zahteva specifično poznavanje artiklov proizvodnje steklenih izdelkov, bi bilo za dosledno in dobro opravljanje dela tega delovnega mesta najboljše, da se na tako delovno mesto razporedi oseba, ki je seznanjena s steklarsko industrijo, našo proizvodnjo in steklenimi izdelki, ker je to temeljni pogoj za uspešno opravljeno delo. Vsekakor pa mora ta oseba izpolnjevati tudi organizacijske sposobnosti glede usklajevanja delovnega časa in časa nakladanja dostave vagonov odpreme itd.

Kandidati, ki menijo, da bi uspešno opravljali nalogo vodje skladišča gotovih izdelkov, lahko vložijo vlogo pri kadrovsko-pravni službi podjetja.

Pogoj za zasedbo je srednja strokovna usposobljenost ali kvalificiran oziroma visokokvalificiran delavec in 5 let prakse na ustrežajočih delovnih mestih v zvezi s poznavanjem in organizacijo steklarske proizvodnje.

Kadrovsko-pravna služba
Steklarne Hrastnik

ZAHVALA

Vsem svojim sodelavkam, obenem tudi tovarišu Grčar Valentinu se iskreno zahvaljujem za darilo, katero sem že v drugič prejela v težkem trenutku. To mi bo ostalo v trajnem spominu. Čutila sem se neprijazno, toda ni tako! Sem bolj vase zaprta, moja bolezen mi iz leta v leto pobira vedno več zdravja. Z mislimi sem pri svojih dveh nedoraslih otrocih in si vedno želim, da bi me imela vsaj toliko časa, da bi prišla do kruha. Zato prosim, da mi oprostite, da nisem tako razpoložena.

Približuje se 8. marec, Dan žena in vsem želim, da bi ga lepo praznovali, obenem pa želim kolektivu mnogo uspeha.

To vam želi pregledalka
Ana Zidar I.

bi se v krajšem času povsem uskladil s potrebami gospodarskega in družbenega razvoja izobrazbeni nivo mladih generacij, saj v letu 1965 v Jugoslaviji ni bilo zajetih v osnovno šolo okoli 60.000 otrok. V višje razrede osnovne šole prav tako ni bilo zajetih okoli 370.000 šolobveznih otrok. Od mlade generacije, ki bi v letu 1964 morala dovršiti osnovno šolo, je uspešno zaključilo 8 razred le 47,9 % od vpisanih. Prav tako tudi glede vključevanja mladine v šole druge stopnje zaostajamo ne le za bolj razvitimi, ampak tudi za enako razvitimi državami. To kaže, da je ob sedanji izobrazbeni strukturi razvijanje sistema šolanja ob delu v prvi vrsti ekonomska nujnost, ki je ne moremo spregledati, če realno vrednotimo ekonomski učinek investicij v izobraževanju. Razvijanje izobraževanja ob delu vzporedno z rednim šolstvom je v naših pogojih tudi dolg do tistega dela delovne generacije, ki v mladosti ni mogla študirati v skladu z lastnimi spo-

visokih šolah. Tako šolanje ob delu postaja že trajna in nujna alternativna pot do izobrazbe, ki ni in ne sme biti le v interesu posameznika, ampak tudi družbe kot celote.

Pri vseh teh ugotovitvah moramo vsekakor imeti pred očmi nas same in naš gospodarski potencial ter perspektivni razvoj, za katerega se zavzemamo, da ga čim hitreje izpopolnimo in razvijemo na raven, na katerem bomo dosegli ne samo vrhunsko proizvodnjo, ampak bi lahko tudi v celoti nenehno dvigali življenjski standard. Vse to nam bo moč doseči le z nenehnim izobraževanjem, kajti dosedanja struktura zaposlenih v gospodarstvu Hrastnika ne more biti zadovoljiva glede na cilje moderniziranja gospodarstva in poglobljanja samoupravnega mehanizma. Že sam podatek, da imamo od skupnega števila 4.200 zaposlenih, 1894 zaposlenih, ki nimajo končane osnovne šole. Od teh pa je približno 50 % mladine, to je tistih, ki so rojeni po letu 1937.

Težko je pripraviti starega borca, ki ima danes že skoraj zasluženo pokojnino, da pobrska po svoji skriti zakladnici bogatih in težkih spominov. Toda z obrazložitvijo, da so to tako velika dejanja, da ne smejo v pozabo, se zamisli in počasi spregovori:

Miško. Malokdo pozna moje ime. Izbral sem si ga v poznem poletju leta 1944 v Šlandrovi brigadi. Tega imena v Aleševi četi,

ki je bila imenovana po komandirju, še ni bilo. Torej bil sem borec Šlandrove brigade, bilo nas je takrat okrog 500—600, področje delovanja smo imeli zelo obširno. Napadali smo v okolici revirjev, nato znova okrog Rimskih Toplic, pa v okolici Zagorja, nato zopet v Savinjski dolini, skratka premikali smo se iz kraja v kraj in izvrševali akcije. Za današnje pojme skoraj nerazumljivo, pešačenje cele dneve in no-

PRIPOVEDUJE BOREC MIŠKO

ko imenovane »bane«, skratka onesposobiti tovarno, ki je tiste čase delala razne medicinke in podobne proizvode v vojne namene. Toda ta akcija sploh ni bila izvedena, ker smo slutili, da smo izdani, kajti Nemci so dan poprej bombardirali položaje okrog nas. Tudi vojaštvo v dolini je postalo nekam nemirno.

Nemci so se dobro pripravili na obrambo, toda ukanili smo jih in se pripravili na drugo, še obsežnejšo akcijo. Skojevci in partijski funkcionarji so pripravili načrt za napad na Riklno most, ki nam je bil že dolgo trn v peti. Vedeli smo, da preko tega mostu teče prevoz premoga, kar pa je bilo v vojni velikega pomena. Ker pa je primanjkovalo tudi zdravil in drugega sanitetnega materiala, je bila obenem predvidena tudi akcija na hrastniško lekarno, ki jo je takrat vodila neka Wartejeva.

Točnega datuma ali bolje povedano datuma napada se ne spominjam več, vem pa, da je bilo v avgustu 1944. Naša brigada je krenila po povsem drugi poti čez Krištandol, mimo Abrola, mimo Veleja in Dragarja na pot do Riklovega mostu. Sprva smo se izogibali ceste, šli smo v razmaku 10 metrov borec od borca. Na Dacarjevem hribu smo postavili zasedo, da nas ne bi presenetili Nemci, ki so bili v postojanki

Riklovega mostu, naj puste ponoči odprta okna svojih hiš, da ne bi bilo ob eksploziji prevelike škode.

Ker sem Hrastničan in mi je bila poznana okolica, sem bil z desetino določen, da grem preko ceste na križišču, nato pa na železniško progo, da s svojimi fanti in mitraljezom zaščitim cesto do rudnika. Pri prehodu čez cesto smo naleteli na tri Nemce, ki so brez besed ali streljanja poskakali v potok Boben. Tudi mi smo imeli povelje: ne streljati. Vedel sem, v kakšnem položaju se nahajamo, zato smo v največji tišini zavzeli svoje položaje na progi.

Tudi drugi borci so bili razdeljeni na vse strani. Desetina, katero je vodil tov. Hafner Stan-ko-Niko, je odšla na akcijo proti hrastniški lekarni. Od te akcije vem le to, da je bila skrbno pripravljena, vendar ni uspe-

la, ker je desetina takoj naletela na odpor in streljanje.

Minerci Šlandrove brigade pa so med tem časom minirali most. Položili so okrog 20 kg ekrazita 808 (po pripovedovanju drugih soborcev pa celo 80 kg). Ob eksploziji se je stresel cel Hrastnik, porušila se je celo ena hiša v kamnolomu. Most smo onesposobili za prevoz vlakov. Naša brigada pa se je takoj umaknila, da ne bi bilo nepotrebnih žrtev. Nismo imeli niti toliko časa, da bi iz grabna pobrali okrog 300 kg slanine, ki jo je pripravil za nas hrastniški mesar Franc Štravs. Tudi gostilničar Avgust Dolinšek nam je pripravil nekaj vina, ki ga pa tudi nismo utegnili vzeti s seboj.

Desetina, ki je napadala hrastniško lekarno, pa je imela enega ranjenca, katerega smo vso pot nazaj nosili. Komaj pa smo odnesli pete, so pričeli Nemci reagirati. Mi pa smo se umikali nazaj prek Krištandola do kmeta Fermeta. Na tem mestu smo se počili, nato pa smo začeli pripravljati načrte za nove akcije, ki so se vrstile vse do osvoboditve.

Po pripovedovanju borca Miška.

PROGRAMI SE REALIZIRAJO

Vodstvo Kluba mladih proizvajalcev Steklarne Hrastnik je v soglasju z upravnim odborom podjetja sprejelo dokaj obširne programe praktičnega in teoretičnega izobraževanja mladih.

Da je bila res želja mladih, da se ustanovi Klub mladih proizvajalcev in da se prične s sistemskim izobraževanjem na delovnem mestu, potrjuje dokaj dobra udeležba mladih pri praktičnem izobraževanju v notranjem obratu. V začetku se jih je odzvalo kar okrog 60. Delo poteka sicer dobro, manjka le še nekaterih izkušenj, tako da bi praktično izobraževanje potekalo še bolj organizirano. Pri tem izobraževanju pomagajo starejši člani kolektiva in upati je, da bo to izobraževanje rodilo željene rezultate in koristi za posameznike, kakor tudi za sam kolektiv. Res pa je tudi, da se še

vedno najdejo posamezniki, katerim ni razumljivo, da je potrebno pri izobraževanju mladih pomagati, ne pa to delo zavirati z raznimi izgovori in birokratskimi predpisi. Prepričani smo, da se bodo prebrolile kmalu te začne težave.

Komisija za klubsko zabavno življenje mladih pa se zaradi pomanjkanja finančnih sredstev do sedaj še ni uspešno popolnoma aktivirala. Kaže, da se bodo pričeli programi realizirati v najkrajšem času, saj je denar že na razpolago, pa tudi odbor že pripravlja nekatere programe klubskih večerov.

Klub mladih proizvajalcev gre v celoti po tisti poti, ki so si jo začrtali, saj so že na začetku ugotavljali, da ne bo moč v nekaj tednih doseči vsega, temveč počasi in s trdnjo voljo in željami za uspehi. Janez Strgaršek

či v vsakem vremenu, prehrana neredna, toda ustavilo nas ni nič. Sovražnik ni imel miru pred nami.

V tistem avgustu leta 1944 smo se nahajali nad Krištandolom. Glavni štab je pripravil načrt, da onesposobimo steklaro in rudniško progo, ki je vodila preko Riklovega mostu. Napad naj bi izvršili preko Dacarjevega hriba. Tudi v steklarni je bilo vse domenjeno z aktivisti, tov. Podmenik Vale in Umek Anton iz Frtice pa naj vodita ob napadu notranjo organizacijo. Hoteli smo ustaviti proizvodnjo in uničiti ta-

Dol. Še danes se čudim, kako smo lahko tako neopazno prišli prav v center Hrastnika.

Vem le to, da me je vso pot grizlo le to, da smo na svojem, pa se moramo skrivati kot tatovi. Takrat sem si želel le to, da bi lahko enkrat zopet ob belem dnevu svobodno koračil pot do doma.

S takimi in podobnimi mislimi smo prišli do Klemena in pri velikih kostanjih počakali, da prejmemo še zadnja navodila o akciji.

Aktivisti v Hrastniku so že poprej obvestili stanujoče v bližini

ZANIMALO VAS BO...

PRISLI V PODJETJE

Alojz Lipar, Bruno Kaluder, Anica Pišek, Silvo Stopinšek, Božidar Udovč, Džordže Krstič, Albin Mekše, Maksimiljan Roter, Jože Ržek, Jernej Zalaznik, Emilijan Bec, Martin Mešiček, Martin Tušek, Franc Dovjak, Božidar Zupan, Milan Planinc, Ivan Glas.

ODŠLI IZ PODJETJA

Na lastno željo: Marija Sršen, kontrolor stekla; Rudolf Rezec, pobiralec črepinj; Franc Regoršek, krogličar.

ODŠLI V JLA

Bojan Strgaršek, strugar; Branko Hrup, krogličar; Ivan Kaluža, krogličar; Vekoslav Drobne, Jože Vrtačnik, nabiralec; Ivan Križnik, krogličar.

PRIRASTEK V DRUŽINI

Ervin Meterc, hčerko; Friderik Pekljar, hčerko; Henrik Kuhar, hčerko; Ivan Kalpič, sina.

POROČILI SO SE

Antonija Dušak, brusilka, OSENJAK; Alojz Koritnik, delavec v kisikarni; Frančiška Knez, sklad. delavka in Štefan Zagorc, voznik vilicarja; Jelka Vrana, odnašalka in Karl Krašovec, nabiralec.

NOVE NALOGE

Strelška družina »Steklar« Hrastnik je 18. 1. 1969 na svojem občnem zboru ocenila delo v preteklem obdobju ter seznanila članstvo ter druge predstavnike o delu in o perečih vprašanjih v zvezi z organizacijo in nalogami strelske družine. Iz poročila, ki ga je podal predsednik Grohar Janez, je razvidno, da je bila strelška družina kljub pičlo odmerjenim finančnim sredstvom zelo aktivna, ker je izvedla vsa obvezna ligaška tekmovanja, kjer je sodelovalo 10 članov in je ekipa zasedla II. mesto. Družina je tudi organizirala masovno strelsko tekmovanje v počastitev 1. maja in 22. julija. Poleg članske ekipe pa ima strelška družina tudi žensko ekipo, ki se je udeležila vrste tekmovanj. Ekipa se je udeležila tudi tekmovanj, ki jih je organizirala občinska strelska zveza, posebno pomemben pa je uspeh, ki ga je osvojila ekipa v zvezi s tekmovanjem za rudarsko svetilko, kjer je kljub ostri konkurenci 10 ekip osvojila 1. mesto. Posameznih tekmovanj se je udeležila tudi mladinska in pionirska ekipa, ki je tudi dosegla pomembnejše uspehe in dobre rezultate.

Klub in upravni odbor sta se v preteklosti srečevala z organizacijskimi in drugimi težavami. Pripomniti je treba, da je določeno število najboljših strelcev šlo v tujino oziroma v JLA, tako da je bila prva ekipa zelo okrnjena. Upravni odbor je sicer poskušal storiti vse potrebno, da bi te pomanjkljivosti v čim manjši meri vplivale na kvaliteto tekmovanja, vendar se navedenih izgub ni dalo povsem nadomestiti. Dejstvo je tudi, da nekateri člani UO svojo funkcijo niso jemali resno in so tako mnogokrat povzročili pomembne težave pri organizaciji in udeležbi različnih tekmovanj. Posebne težave se kažejo v tem, ker klub nima dovolj sodnikov za sojenje strelskih tekmovanj, ker je izrecno določeno, da morajo imeti sodniške izpite.

Iz finančnega poročila je razvidno, da je klub od občinske strelske zveze v letu 1968 prejel 200 din v denarju in 650 din v materialu za delovanje, kar pa je občutno premalo za 40 aktivnih članov. Vsekakor bi klub zašel v finančne težave, če ne bi delovanje podpirale sindikalne organizacije, rekreacijski odbor in samoupravni organi v Steklarni Hrastnik.

Na občnem zboru je bil izvoljen nov upravni odbor, ki ga sestavljajo: Momir Savič, Alojz Knez, Janez Grohar, Vinko Brglez, Roman Špacapan, Edi Pufler, Marjan Pobjoljšaj, Viktor Sušin, Marjan Jošt in nadzorni odbor: Karl Platinovšek, Vlado Konček, Jože Grohar. Za predsednika je bil izvoljen Momir Savič, za podpredsednika pa Janez Grohar.

Vsekakor pa je najpomembnejše, da si je občni zbor zadal zelo pomembne naloge za prihodnje obdobje. Iz diskusije članov in poročila predsednika je občni zbor sprejel pomembne sklepe ter zadolžil upravni odbor, da jih realizira. Najpomembnejši sklepi so:

1. Tudi v bodočem obdobju bo strelška družina »Steklar« nastopala na vseh tekmovanjih in se trudila, da doseže čim boljše rezultate.

2. V bodoče je potrebno organizirati čimveč masovnih tekmovanj in v strelsko družino pritegniti čimveč mlajših članov — pionirjev ter po potrebi ustanoviti tudi posamezne sekcije v šolah.

3. Od občinske zveze zahtevati, da se doseže bolj enoten kriterij pri dodeljevanju sredstev.

4. Za ohranitev rezultatov delovanja strelske družine se čimprej prične pisati posebna kronika.

plinirano izvrševali svoje članske naloge.

Občni zbor je tudi sprejel posebna pravila strelske družine »Steklar« Hrastnik, v katerih je natančno določeno, kakšne obveznosti in dolžnosti pripadajo posameznim članom. Posebno pozdravno pismo pa so poslali Silvu Oberčkalu, nosilcu zlate puščice, ki je trenutno na odsluženju vojaškega roka.

V letu 1968 so naziv odličnega strelca dosegli: Ferdo Barakini, Silvo Oberčkal, Branko Majdič.

Naziv dobrega strelca so dosegli: Edi Pufler, Marjan Pobjoljšaj, Božo Ojsteršek, Vinko Brglez, Marjan Jošt, Boris Učesa-

5. Aktivneje se začne delati na izdelavi oziroma dograditvi novega strelišča in je v ta namen tudi imenovan odbor, ki ga sestavljajo: Jože Klanšek, Roman Špacapan, Janez Grohar in Edi Pufler.

6. Novi upravni odbor se mora v zvezi z vseljidsko obrambo še tesneje povezati in sodelovati s strelskimi družinami v Hrastniku.

7. Redneje je treba organizirati treninge, od članov pa tudi zahtevati, da bodo še bolj disciplinirani.

nek, Ivan Alauf, Janez Grohar, Ivan Kovač, Sandi Železnik, Slavko Jošt, Tomo Uldrijan, Ivo Delpin in Samo Tutner.

Za zastavonoša je bil izvoljen Milan Emeršič.

Po končanem uradnem delu so člani strelske družine »Steklar« še ostali določen čas skupaj in se pogovarjali ter razgovarjali o bodočih nalogah in vsakdo je imel občutek, da so strelci homogeni ekipa, ki bo z vestnim delom lahko dosegla svoje cilje, zlasti pa temeljni cilj, da bi že v letu 1969 odprli novo strelišče.

Pokalni turnir v kegljanju Steklarna HRASTNIK: Steklarna Slov. Bistrica

Dne 16. 2. 1969 je bil v Slovenski Bistrici na kegljišču Jugoslovanske ljudske armade turnir kegljačev iz Steklarne Hrastnik in Slovenske Bistrice. Na tem turnirju bi morala sodelovati tudi ekipa iz Steklarne »Boris Kidrič« Rogaška Slatina, vendar jih ni bilo, verjetno je bil vzrok slabo vreme, oziroma slabe zveze s prevozi. Želja obeh udeležencev je bila, da bi postal ta turnir tradicionalen in bi se ga udeleževali izmenično v Rogaški Slatini, Hrastniku in Slovenski Bistrici. Naše barve na tem tekmovanju v Slovenski Bistrici so

zastopali: Džordže Pokrajac, Stane Drame, Ljubo Čakič, Edvard Delpin, Jovo Tošič, Anton Mlakar, Anton Peršič, Blaž Keber, Bojan Koritnik, Franc Zagar.

Tekmovalo se je v borbeni partiji 10 mož po 5 lučaje.

Rezultat pa je bil tak:

Zmagovalec turnirja Kegljaški klub »Bratstvo« Hrastnik 709 podrtih kegljev, Steklarski kegljaški klub Slovenska Bistrica 538 podrtih kegljev. Najboljši posameznik je bil Hrastničan Anton Peršič s 81 podrtimi keglji.

Jože Gerhard

TEKMOVANJE STRELCEV

V nedeljo, 23. 2. 1969 je Strelska družina »Steklar« organizirala tekmovanje z zračno puško za »stekleno kapljo«. Tekmovanja, ki je odlično uspelo ob dobri organizaciji domačih funkcionarjev, se je udeležilo 7 ekip. Tekmovanje so vodili sodniki: Jože Grohar, Drago Ostrovršnik in Jože Vavtar I.

Petčlanske ekipe so od 300 možnih krogov, oziroma od 1500 možnih krogov osvojile naslednje rezultate:

1. SD »Branko Ivanuš« Celje 1243 krogov
2. SD »Rudnik« Hrastnik I 1230 krogov
3. SD »Rudnik« Hrastnik II 1197 krogov
4. SD »Steklar« Hrastnik I 1160 krogov
5. SD »Ernest Draksler« Dol 1156 krogov
6. SD »Steklar« Hrastnik II 1041 krogov
7. SD »Kopitar« Sevnica 993 krogov

Posamezniki pa so dosegli naslednje rezultate:

	krogov
1. Vidmar Vili (SD »Ernest Draksler« Dol)	263
2. Kolar Miloš (SD »Rudnik« Hrastnik)	260
3. Kirn Edi (SD »Rudnik« Hrastnik)	251
4. Jagar Tone (SD »Boris Ivanuš« Celje)	250
5. Gerač Jože (SD »Boris Ivanuš« Celje)	250
6. Seršen ing. Ervin (SD »Boris Ivanuš« Celje)	249
7. Štesl Ernest (SD »Rudnik« Hrastnik)	248
8. Dobovičnik Marjan (SD »Boris Ivanuš« Celje)	247
9. Teržan Jože (SD »Boris Ivanuš« Celje)	247
10. Šušter Karl (SD »Rudnik« Hrastnik)	246

Strelci SD »Boris Ivanuš« iz Celja so zaslužno osvojili prvo mesto, saj jih je kar 5 med desetorico prvoplasiranih. Dokaj dobro sta streljali tudi obe ekipi SD »Rudnik«. Razočarali pa so tokrat domači strelci, saj ni niti enega med prvimi desetimi. Zmagovalna ekipa SD »Boris Ivanuš« iz Celja je prejela »Stekleno kapljo« v trajno last.

Zanimanje za takšno tekmovanje je pokazalo, da bo potrebno večkrat organizirati takšna tekmovanja, ki postajajo vse masovnejša in v ta namen dati tudi potrebna sredstva.

Nekaj misli o občnem zboru steklarske godbe na pihala

V soboto, dne 15. februarja 1969 je bil redni letni občni zbor steklarske godbe »SVOBODE II« Hrastnik, kateremu je poleg godbenikov prisostvoval še direktor steklarne tov. Jože Klanšek, predsednik »Svobode II« tovariš Karl Dremel in predsednik pevskega zbora »Svobode II« tovariš Jože Gerhard.

Člani odbora so samokritično poročali o dosedanem delu sekcije in o vzrokih neizvršenja lanskoletnega sprejetega programa, kar gre pripisati največ nedisciplini posameznih godbenikov. Vendar bi bilo napačno trditi, da navzlic kritični oceni godba ni ničesar delala, saj je bilo izvršenih 4228 prostovoljnih ur pri vajah, kar dokazuje aktivnost članov, čeprav je bilo med godbeniki le nekaj takih, ki so slabo obiskovali vaje.

obljubo, da bodo vse nepravilnosti pretekle mandatne dobe odstranili in vložili še več prostega časa za nadaljnji napredek. Vse prireditve v letu 1969 bodo posvetili 50-letnici obstoja ZK jugoslavije ter v skupni centralni proslavi tudi sodelovali z določenim programom.

Po končani razpravi je bilo izvoljenih 9 novih članov v odbor godbe in 3 v nadzorni odbor. Volitve so izvedli tajno. Na kandidatski listi pa so bili vsi godbeniki, od katerih so izbrali navedeno število v novi odbor. Tako je bila zajamčena največja demokratičnost izbire.

Po razglasitvi rezultatov volitev se je novo izvoljeni odbor na željo vseh članov takoj sestel h konstituiranju in je bil za predsednika soglasno izvoljen godbenik Edo Grmadnik, za namestni-

ka Jože Kastelic, za tajnika Jože Rugelj in za blagajnika Jože Barič. Ostale funkcije pa so bi-

le razdeljene na ostale na novo izvoljene odbornike. Po končanem konstituiranju je delovni predsednik obvestil vse godbenike o rezultatu.

Upravni odbor »SVOBODE II« želi novemu odboru mnogo uspehov pri nadaljnjem delu.

Jože Kastelic

Predsednik godbe na pihala daje svoje poročilo

Filmski barometer

KIRK DOUGLAS NI ZA POLITIKO

Na nekem svečanem kosilu v Hollywoodu je znani igralec KIRK DOUGLAS sedel poleg soproge kalifornijskega guvernerja Reagana, ki je bil, preden se je posvetil

politiki, igralec. Med kosilom je gospa Reagan vprašala svojega sosedo, če se namerava tudi on posvetiti politiki. Ne — je brž odgovoril Douglas, — še vedno lahko najdem delo pri filmu.

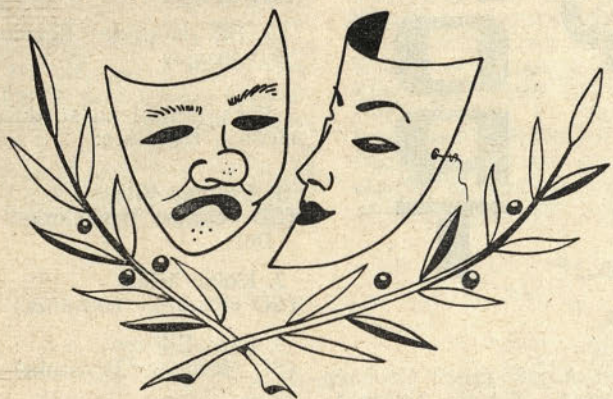
M. Pogačnik

Uredništvo se vsem sodelavcem, ki so na odsluženju vojaškega roka, in to tistim, ki so nam poslali novoletne čestitke, zanje iskreno zahvaljuje in priskrbo pozdravlja.

Oglasite se nam še kaj.

Uredništvo

KULTURA

Godba je kljub temu igrala med letom na vseh proslavah in prireditvah državnih praznikov, 1. maja, dneva mladosti in drugih, ter organizirala 3-dnevni odhiti za godbenike v počitniškem domu Steklarne pri Portorožu. Poleg tega je izkazala zadnjo čast vsem umrlim članom delovnih kolektivov Steklarne in Kemične z žalostinkami.

Pohvale vredno je, da je godbeni sekciji v letu 1968 uspelo dobiti nove instrumente za kompletno godbo, za kar gre v glavnem zaslugi direktorju podjetja steklarne, organom delavskega samoupravljanja in prek njih celotnemu delovnemu kolektivu, ki je potrebo in željo godbenikov po novih instrumentih uvidel in jim ugodil ter s tem omogočil nadaljnje delovanje godbe. Zato se s tega mesta zahvaljujemo še enkrat vsem, ki so pomagali uresničiti in doseči soglasje v kolektivu, godbeniki pa obljublajo, da bodo pred 38 leti začeto delo nadaljevali in skrbeli za kvaliteto na polju glasbene kulture. S tem delom bodo nadaljevali v dobrobit vseh članov delovnega kolektiva, kajti dobra godba je tudi njihov ponos.

Po poročilih vseh odbornikov se je razvila konstruktivna razprava, iz katere so izšli novi predlogi za sklepe pri nadaljnjem razvijanju glasbene kulture z

Nekaj o režiserju Fritzju Langu in kdo je Fritz Lang?

V dosedanji zgodovini filmske umetnosti se ljubitelji pristnega filmskega ustvarjanja kaj radi ustavljajo ob obdobju, ki je začel z dvajsetimi leti našega stoletja napolnilo evropsko filmsko prizadevanje z zanosnim ustvarjalnim utripom, posebno še ob najvišjem izhajateljskem vzponu ustvarjalnega poleta, ob tako imenovanem nemškem ekspresionizmu. V njem je poleg drugih dosegel Fritz Lang ustvarjalne uspehe, ki presegajo okvire nemškega ekspresionizma in dvigajo Langa med vodilne ustvarjalce, pri katerih se je navdihoval posebno del sodobne filmske generacije.

Fritz Lang je po rodu Dunajčan, rodil se je 5. decembra 1890 v družini uglednega dunajskega arhitekta. Lepe umetnosti so ga torej spremljale že v otroški dobi v domačem okolju. Morebiti je ta atmosfera prebudila v njem tiste vzgibe, ki so ga pripeljali preko dunajske politehniko na akademijo lepih umetnosti v Münchenu, kjer se je naprej posvečal v glavnem figurativnemu slikarstvu. Zapisan slikarstvu

se je podal v svet in ga spoznaval vse do prve svetovne vojne, ko je hudo ranjen preživel nekaj časa na domu našega rojaka ljutomerskega odvetnika dr. Grosmana. Lang sam se več ne spominja natančno, kdo ga je bolj vnel za film — dr. Grosman ali dunajski producent Eric Pommer. Vemo, da je bil dr. Grosman naš prvi filmski entuziast, ki je s svojo sicer amatersko kamero posnel prve slovenske dokumentarne filme. Vsekakor — Lang je začel pisati za Pommerja scenarije in 1918. leta stopil tudi kot režiser za filmsko kamero. Njegov prvi film se je imenoval »MESANEC«, da bi nekaj let pozneje — posebno v sodelovanju s svojo ženo Theo von Harbon — postal skupaj z Murnanom, Mayerjem in drugimi vodilna osebnost nemškega ekspresionizma, kateremu je dal filme, kot so:

Utrujena smrt, Doktor Mabuse, Siegfriedova smrt, Kriemhildino maščevanje, Metropolis, M — mesto išče morilca, Žena na mesecu in Maburova oporoka.

Zadnji film je bil grozotna vizija bližnje prihodnosti Nemčije,

katero je pred nacističnimi grožnjami — potem ko se je z vso zagriženostjo novim gospodarjem pridružila tudi njegova žena — leta 1933 zapustil. Preko Francije je odšel v ZDA in začel se je drugo obdobje njegove ustvarjalnosti, za katero so značilni filmi, kot so:

Bes, Vrnitev Franka Jonesa, Western Union, Tudi krvniki umirajo, Ujetnik strahu, Ženska na oknu, Scarlet Street, Rancho Notorius, Pirati iz Moonfleeta, Ešnapurski tiger, Indijski nagrobni spomenik itd.

Na prvi pogled je med njegovimi nemškimi in ameriški filmi velika razlika, a le na prvi pogled. V bistvu je Fritz Lang ostal isti iskalec odgovora na zapletena vprašanja o človeku, prepadih, ki se v njih skrivajo in njihovih padcih ter vzponih. Tu je velik mojster in nič čudnega ni, če se k njemu z vsem spoštovanjem obračajo generacije mladih filmskih ustvarjalcev. Nekaj njegovih filmov ste že videli na našem ekranu.

M. Pogačnik

Republiška in conska liga

V mesecu januarju 1969 so tudi članice rokometnega kluba »Steklar« imele svoj občni zbor, kjer se je razpravljalo o organizacijskih in finančnih težavah kluba. Kljub temu, da se je v preteklosti o problematiki ženskega rokometnega kluba in financiranja te dejavnosti mnogo pisalo in govorilo, se je na občnem zboru ponovno poudarila enaka problematika. Upoštevati je treba, da je klub v preteklosti organiziral v športno dejavnost 35 igralk, ki so v večini primerov hčerke članov delovne skupnosti Steklarne Hrastnik ali pa že neposredno članice kolektiva. Poleg določenih organizacijskih vprašanj je imel klub znatne finančne težave, ker občinska zveza za telesno kulturo ni dajala po enotnem kriteriju določenih dotacij, niti niso bile te dotacije pravočasno dane. Klub je od občinske zveze sprejel 8500 din za izvedbo organizacije liga tekmovanj in prijateljskih srečanj, za A ekipo v republiški ligi in B ekipo za tekmovanja v conski ligi. Izvedba tekmovanja je zelo naporna, ker je treba obvezno potovati v zelo oddaljene kraje kot Maribor, Mursko Soboto, Piran, Koper itd. V preteklem obdobju je bilo odigranih preko 50 prvenstvenih in prijateljskih tekem. Trenutno A ekipa ne zavzema na lestvici v republiški ligi dobrega mesta, vendar se pričakuje, da bomo v spomladanskem delu rezultat precej popravili. Pri tem pa je treba poudariti, da smo v republiški ligi novinci in da smo se v najpomembnejših tekmah srečali z mnogo izkušenejšimi ekipami, za mnoge uspehe pa so nas prikrajšali sodniki.

Iz poročila, ki ga je podal predsednik kluba, je bilo razvidno, da obstojijo organizacijske in finančne težave, zato je posredoval občnemu zboru, da naj temeljito pretrese posamezna vprašanja in na tej podlagi sprejme ustrezajoče zaključke, ki naj bodo nadaljnje vodilo za delo na rokometnem področju.

V upravni odbor so bili izvoljeni člani prejšnjega odbora in drugi, v kolikor ni posamezni član dal posebno izjavo, da ne bo

več sodeloval in delal v tem odboru. Naknadno so bili v upravni odbor izvoljeni še Karli Grčar, Bogo Milbauer in Franc Vidovič. Na podlagi razprave so bili na občnem zboru sprejeti naslednji sklepi:

— Ženski rokometni klub »Steklar« bo tudi v prihodnje nastopal pod tem imenom v republiški in conski ligi.

— Od občinske zveze je treba zahtevati, da po enotnejših merilih dodeljuje sredstva, zlasti pa je potrebno upoštevati obdobje, ko se klub nahaja v obveznem liga tekmovanju.

— V klub pritegniti čim več članic, zlasti pa tudi pionirk iz območja občine Hrastnik.

— Poostriti odgovornost in discipliniranost posameznih članic glede rednega treninga.

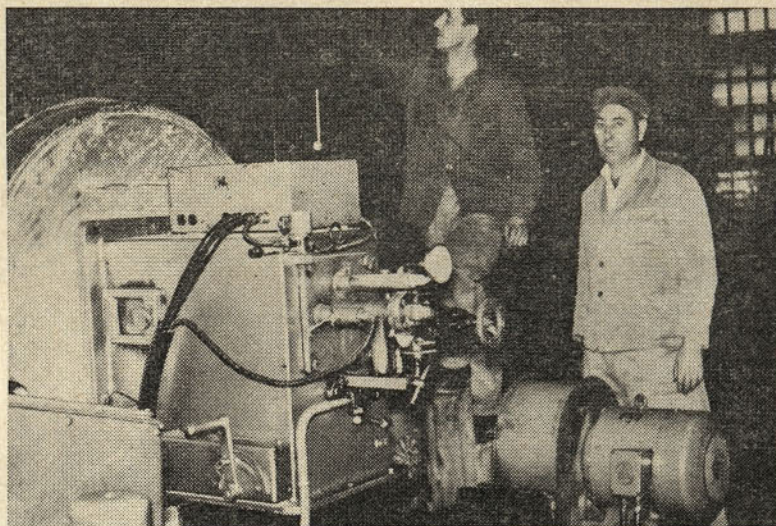
Članice so se neposredno izrazile, da želijo tudi nadalje tekmovati v tem klubu, da pa se jim omogoči, v kolikor so v delovnem razmerju na posameznih delovnih izmenah, zamenjati delovni čas, da bodo lahko tekmovale in trenirale. Ob takem stanju in taki želji je pričakovati, da bo ženski rokometni klub v bodočem obdobju z lastnimi silami dosegel pomembnejše športne rezultate in uspehe in se tako oddolžil sindikalni organizaciji Steklarne Hrastnik ter samoupravnim organom podjetja ter rekreacijskemu odboru, ki so v kritičnih primerih vedno razumeli prošnje UO RK »Steklar« in nudili materialno in moralno podporo pri izvajanju tekmovanj. Vsekakor pa bo potrebno v bodoče stremeti za tem, da se sestavi ekipa, ki bo kvalitetnejša in bo našemu članu — gledalcu v nedeljskih dopoldanskih urah nudila pomemben športen užitek.

Upravni odbor RK
»Steklar«

OB ROBU

— Po neuradnih podatkih ima vsak 18. član našega kolektiva svoj osebni avto.

— V letu 1969 po programu ni predvidenih novih stanovanj za člane našega kolektiva, bodo pa v letu 1970 z dograditvijo stolpnice na Rudniku.

1. Tovariša Koren in Trošt pri kontroli stroja v strojarni. kovaške delavnice daje navodila

2. Tovariš Podlunšek Adi vodja kovaške delavnice, daje navodila svojim delavcem.

3. Tovariš Jelen Mirko zatopljen v svoje delo.

4. Tovariš Grohar Janez podaja letno poročilo strelske družine »STEKLAR«

Spoštovani urednik!

Oglašam se ti iz prelepega kraja Pivke, kjer služim vojaški rok, in obenem te tudi lepo pozdravljam. Kakor tudi vsi moji vrstniki te tudi jaz lepo prosim, če bi mi lahko pošiljal naš časopis »Steklar«. Rad bi bil še nadalje seznanjen z dogodki v našem podjetju. Pošiljam tudi pozdrave Zalaznik Jerneju, Grašič Dušanu, posebno pa Kobal Tonetu in drugim v zmesarni.

Lepe pozdrave pošilja vsem

vojak Povše Rudi
V. P. 3672/34
PIVKA

Dragi Rudi!

Prav lepo se ti zahvaljujem za pozdrave in veseli me, da se zaimaš, kako poslujemo. Naš list »Steklar« ti bom z veseljem pošiljal.

Tvoj urednik

ing. Tramte Franc